

Bu proje Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti tarafından finanse edilmektedir.

ARILARI YAŞAT, GELECEĞİNİ KAZAN PROJESİ HOLLANDA TEKNİK ÇALIŞMA ZİYARETİ RAPORU 13-18 MAYIS 2024

KEEP BEES ALIVE, EARN YOUR FUTURE
TREESP1.2NEETPRO/P-03/147

İNSAN KAYNAKLARININ
GELİŞTİRİLMESİ
PROGRAM OTORİTESİ

İŞKUR
TÜRKİYE İŞ KURUMU

T.C. ÇALIŞMA VE
SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE KLİMA BAKANLIĞI

Bu rapor Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla orum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyetinin görüşlerini yansıtılmak zorunda değildir.

This report has been produced with the financial assistance of the European Union and the Republic of Turkey. Its contents are the sole responsibility of orum Governorship Central Villages Service Provision Union and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Republic of Turkey.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ	5
ÇALIŞMA ZİYARETİNİN AMAÇ VE KAPSAMI	6
YURT DIŞI ÇALIŞMA ZİYARETİ KATILIMCI LİSTESİ	7
HOLLANDA TEKNİK ÇALIŞMA ZİYARETİ PROGRAMI	10
KURULUŞLARIN PROJE İLE DOĞRUDAN İLGİSİ	11
ÇALIŞMA ZİYARETİ İÇERİĞİ ve DETAYLARI	13
HOLLANDA TEKNİK ÇALIŞMA ZİYARETİNİN PROJEYE SAĞLADIĞI KATKILAR	59
SONUÇ ve DEĞERLENDİRMELER	62

GİRİŞ

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Avrupa Birliği ve Mali Yardımlar Dairesi Başkanlığı'nın Sözleşme Makamı olduğu "**Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençlere Yönelik İşgücü Piyasası Destek Programı Operasyonu**" kapsamında desteklenerek Çorum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği tarafından yürütülen **Arıları Yaşat Geleceğini Kazan Projesi** kapsamında kurulan Sosyal Diyalog Platformu Temsilcileri, proje ekibi ve kursiyerlerden oluşan bir heyet tarafından 13-18 Mayıs 2024 tarihleri arasında Hollanda'ya bir teknik çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir.

ÇALIŞMA ZİYARETİNİN AMACI VE KAPSAMI

Tarım sektöründe güçlü ekonomik ve sosyal politika uygulamalarının iyi örneklerini yerinde görme, değerlendirme ve yerel aktörlere ve kursiyerlere vizyon kazandırma, projenin yaygın etkisinin artırılması amacı ile yurtdışı teknik gezi ziyareti planlanmıştır. Planlanan teknik gezi ile yerel düzeyde etkin politikaların geliştirilmesi için tarımda dünya lideri olan bir ülkenin tecrübe ve uygulamalarından faydalanılma amaçlanmıştır. Bu amaçla teknik gezi programı Hollanda'daki tarımsal işletmelerin ziyareti üzerine planlanmıştır. Bu ziyaretlerde tarımsal işletmelerin fiziki kapasitelerinden işleyişine kadar ziyaret süresinde mümkün olabilen her bilgiye ulaşma ve bilgi paylaşımında bulunarak ve gözlem yaparak ortak aklın harekete geçirilebileceği düşünülmüştür.

Teknik gezi ziyaretine; Başvuru sahibi, proje ortağı, proje ekibi, proje eğitmenleri, proje kapsamında işbirliği yapılan kurumlar, oluşturulan sosyal diyalog platformu üyelerinden ve kursiyerlerden oluşan 16 kişi ile katılım sağlanması planlanmıştır.

Proje kapsamında kurulan sosyal diyalog platformunun projenin sürdürülebilirliğinin sağlanmasının yanında il genelinde tarım sektörüne yönelik sorunların ve ihtiyaçların ele alınarak tarımda genç istihdam politikasının geliştirilmesi, arıcılık mesleğinin tarım sektörüne entegrasyonu, üretkenlik, verimlilik ve insana yakışır işlerin yaygınlaştırılması konusunda yetkili bir platform olarak görev yapması da öngörülmüştür. Bu platforma tarım sektöründe yer alacak gençlere, çiftçilere ve diğer paydaşlara tarım uygulamaları, sürdürülebilirlik, verimlilik artırma teknikleri ve pazarlama stratejileri gibi konularda eğitim ve danışmanlık ihtiyaçlarının belirlenmesi, gerekli plan ve program yapma, tarım sektöründeki yenilikçi çözümleri teşvik etmek, araştırma ve geliştirmeyi desteklemek ve yenilikçi fikirleri paydaşlar arasında yaymak gibi önemli kararları alma ve uygulama görevlerinin verilmesi öngörülmüştür. Bu nedenle çalışma ziyaretinde sosyal diyalog platformu üyeleri arasından da katılım sağlanması idarece uygun görülmüştür.

YURT DIŞI ÇALIŞMA ZİYARETİ KATILIMCI LİSTESİ

Çorum Vali Yardımcısı	Tamer ORHAN	Köylere Hizmet Götürme Birliği (Başvuru Sahibi Başkanı-Sosyal Diyalog Platformu Başkanı-Valilik temsilcisidir. Sosyal diyalog platformunun başkanlığını yapmaktadır. Projenin hedeflerine ulaşılabilmesi için Hollanda da mevcut uygulama örneklerini de dikkate alarak geliştirilecek politikalara destek vermek ve himaye etmek üzere yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur
Çorum İl Özel İdaresi Genel Sekreteri	Recep ÇIPLAK	Sosyal Diyalog Platformuna Çorum İl Özel İdaresini temsilen katılmıştır.Çorum İl Özel İdaresinin temel görevi kırsal alanın başta altyapı ihtiyaçlarını karşılamak olup Kurum içerisinde var alan Tarımsal Hizmetler Müdürlüğü aracılığıyla tarım sektörüne de hazırlanan projeler üzerinden destek vermektedir. Kurumun yöneticisi olarak Hollanda'da yapılan teknik ziyaret sonrası elde edilen bilgi ve tecrübeleri kurumuna taşıyarak Çorum İl Özel İdaresinde tarım sektörüne verilecek destekleri Hollanda tecrübelerinden de yararlanarak destek verebilmek için yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Çorum İŞKUR İl Müdürü	Levent TUZCU	Sosyal Diyalog Platformuna Çorum İŞKUR İl Müdürlüğün temsilen katılmıştır. Hollanda'da NEET'lerin tarım sektöründeki istihdam uygulamalarından da yararlanarak faydalı olabilecek olanlarının özelde Çorum da genelde ülkemizdeki uygulamalara taşınabilmesi için yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Çorum İl Tarım ve Orman Müdürü	Hayrullah GÖKTEKİN	Sosyal Diyalog Platformuna Çorum İl Tarım ve Orman Müdürlüğünü temsilen katılmıştır. Asli görevi tarım sektörüne hizmet olan İl Tarım ve Orman Müdürlüğünün arıların polinasyonda (aşılama) da sağladığı katkıyı,arıcılık mesleğinin önemi ve tarımda istihdam konusunda Hollanda yapılan uygulamaları görmek ve bu uygulamaları özelde Çorum da genelde ülkemizde de uygulama konusunda politika geliştirmeye katkı sunabilmek için yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Çorum Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği Müdürü	Nuri ESER	Sosyal Diyalog Platformuna Başvuru Sahibi Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliğini temsilen katılmıştır. Başvuru sahibi kurumu temsil ve ilzama yetkilidir.Proje de İhale Süreçleri Koordinatörü olarak görevlendirilmiştir. Hollanda'daki uygulama örneklerini de dikkate alarak Çorum kırsalında arıcılığın ve tarım sektöründe genç istihdamını özendirilmesi için yapılacak uygulamalara destek verebilmek için yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Çorum Arı Yetiştiricileri Birliği Başkanı	Yücel SAYGI	Sosyal Diyalog Platformuna Çorum Arı Yetiştiricileri Birliğini temsilen katılmıştır. Türkiye'de arıcılık mesleğinin dünya ile rekabet edebilecek seviyeye getirilebilmesi için uygulanması gereken politikaların geliştirilmesinde Hollanda tecrübelerinden faydalanmak üzere yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.

Çorum Ziraat Odası Başkanı	Adem ÖZDEMİR	Sosyal Diyalog Platformuna Çorum Ziraat Odası nı temsilen katılmıştır. Çorum Ziraat Odası tüm çiftçileri temsil eden bir kurum olup projede işbirliği yapılan en önemli çiftçi örgütüdür. Tarımsal verimliliğin artırılmasında arıların ve arıcılık mesleğinin önemi konusunda Hollanda tecrübelerini Çorum da bu konuda geliştirilecek Politikalara katkı sunmak üzere yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Proje Koordinatörü (Ziraat Yüksek Mühendisi)	Dilek BİLGİN	Çorum İl Özel İdaresi personelidir. Çorum Valiliğince başvuru sahibi Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliğinde Proje Koordinatörü olarak görevlendirilmiştir. Gerçekleştirilecek teknik gezi faaliyetinden sorumlu olması ve döndükten sonra ilgili kurumların yapacağı çalışmaları ve gerekli raporlamaların hazırlanmasından sorumlu ve genel koordinasyonun sağlayacak olması nedeni ile yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Proje Saha Koordinatörü (Uzman)	Ömer ARSLAN	Çorum İl Özel İdaresi personelidir. Çorum Valiliğince başvuru sahibi Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliğinde proje saha koordinatörü olarak görevlendirilmiştir. Proje ortağı Hitit Güneşi Kadın Girişimi Üretim ve Kalkınma Kooperatifi üyesidir. Proje kapsamında Hitit Güneşi Kadın Girişimi Üretim ve Kalkınma Kooperatifinin koordinasyonunu yapacağı “ Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezi ” koordinatörü olarak görev yapacağından yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Proje Eğitim Koordinatörü	Sümevra BEKTAŞ	Proje ortağı olan Hitit Güneşi Kadın Girişimi Üretim ve Kalkınma Kooperatifi üyesidir. Çorum Valiliğince proje eğitim koordinatörlüğünü yapmak üzere yarı zamanlı olarak görevlendirilmiştir. Hollanda da arıcılık ve tarım sektöründe NEET’lerin istihdam edilebilmeleri için eğitim süreçleri ile ilgili uygulamaları ve tecrübeleri görmek bu uygulamaların öncelikle proje ortağı kooperatif bünyesinde kurulacak “Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezi”nde yapılabilmesi için politika geliştirilmesine öncülük edeceğinden yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Halk Eğitim Merkezi Teorik Arıcılık Eğitmeni (Ziraat Yüksek Mühendisi)	Fatma Zehra ÖZ	Çorum Halk Eğitim Merkezinde teorik arıcılık eğitmeni olarak görev yapmaktadır. Arıcılık alanında yüksek lisansa sahiptir Proje kapsamında Halk Eğitim aracılığı ile teorik eğitimler vermektedir. Proje sonrasında proje ortağı kooperatif bünyesinde kurulacak Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezinde Halk Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği halinde arıcılık eğitimlerini vereceğinden yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Halk Eğitim Merkezi Teorik Arıcılık Eğitmeni (Ziraat Yüksek Mühendisi)	Bayram HAMGİR	Çorum Halk Eğitim Merkezinde proje kapsamında teorik arıcılık eğitmeni olarak görev yapmaktadır. Arıcılık alanında yüksek lisansa sahiptir. Proje sonrasında proje ortağı kooperatif bünyesinde kurulacak Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezinde Halk Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği halinde arıcılık eğitimlerini vereceğinden yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.

Arıcılık İşletme Sahibi	Sinan KİP	Çorum Arı Yetiştiricileri Birliği Üyesidir. Teorik ve uygulamalı arıcılıkta deneyim sahibi olması ve proje kapsamında uygulama eğitimlerini verecek olması ayrıca proje sonrasında proje ortağı kooperatif bünyesinde kurulacak Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezinde Halk Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği halinde arıcılık eğitimlerini vereceğinden yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.
Arıcılar Birliği Üyesi	Yusuf Bahri KABACA	Çorum Arı Yetiştiricileri Birliği Üyesidir. Teorik ve uygulamalı arıcılıkta deneyim sahibi olması ve proje kapsamında uygulama eğitimlerini verecek olması ayrıca proje sonrasında proje ortağı kooperatif bünyesinde kurulacak Arıcılık Danışma ve Rehberlik Merkezinde Halk Eğitim Müdürlüğü ile işbirliği halinde arıcılık eğitimlerini vereceğinden yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur...
Proje Kursiyeri (Ziraat Mühendisi)	Mücahit AKKAYA	Kursiyerler arasından kura ile belirlenen katılımcıdır. Arıcılık yapacak ve gençler arasında arıcılığı yaygınlaştıracak olması nedeni ile yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur
Proje Kursiyeri (Elektrik teknikeri)	Yusuf OKÇU	Kursiyerler arasından kura ile belirlenen katılımcıdır. Arıcılık yapacak ve gençler arasında arıcılığı yaygınlaştıracak olması nedeni ile yurtdışı çalışma ziyaretinde katılımcı olmuştur.

HOLLANDA TEKNİK ÇALIŞMA ZİYARETİ PROGRAMI

13 Mayıs 2024 Pazartesi	Çorum dan karayolu ile Ankara Esenboğa Hava Limanına - Hava Yolu İle İstanbul Hava Limanına, Hava Yolu ile Amsterdam (Hollanda) Hava Limanına
14 Mayıs 2024 Salı	Eduxprss Firma Bilgilendirme Toplantısı Adem Başkaya - a.baskaya@eduxprss.com +31(0)6 5046 74 64 Kalanchoe Kwekerji Saha Ziyareti -G.P. Groot Jacob Ekelmansstraat 43-45+31615839183
15 Mayıs 2024 Çarşamba	Dutch Berries Saha Ziyareti info@dutch-berries.com Tel: 0653193799 Müdür: Boudewijn van der Wa Van Os Fruithandel floor@fruithandelvanos.nl https://www.fruithandelvanos.nl/papendrecht/ Tel: 0348 - 45 12 77 Müdür: Johan Van Os
16 Mayıs 2024 Perşembe	T.C. Hollanda Büyükelçiliği Ziyareti Jan Evertstraat 15, 2514 BS Lahey, Hollanda e- mail: embassy.thehague@mfa.gov.tr Maatschap Hop En Preiteler Saha Ziyareti info@maatschaphop.nl Tel : +31 76 593 8272 Müdür: Maaik Hop
17 Mayıs 2024 Cuma	Stichting de bij en wij Saha Ziyareti İşletme Adres: Aleidastraat 101 a – Posta Code. 3117 DD Schiedam Adres: Oostbroekweg 15 - Posta Code : 3089 KL Rotterdam A Bee Healthy Saha Ziyareti İşletme Adres: Voetjesstraat 13a, Posta Code : 3081 HK -Rotterdam Adres :Maeterlinckweg 81 Posta Code : 3076 GA Rotterdam Yetkililer : Mesut Bayrakdar eğitimci, öğretmen, uygulamacı Ahmet Bayrakdar yardımcı eğitimci, asistan, 2. Öğretmen ve uygulamacı info@debijenwij.com , st.devijenwij@gmail.com , senbilirsin42@gö senbilirsin42@gmail.com , ab69nl@hotmail.com
18 Mayıs 2024 Cumartesi	Nederlandse Bijenhoudersvereniging (Bijenhuis)– Hollanda Arıcılar Birliği uygulama alanı Saha Ziyareti info@bijenhuis.nl Tel: 0317 – 422733 Müdür: Roel ten Kleij Hava Yolu ile Amsterdam'dan kalkış –İstanbul – Ankara Esenboğa Havaalanına Varış Karayolu ile Ankara'dan Çorum Merkeze Varış

KURULUŞLARIN PROJE İLE DOĞRUDAN İLGİSİ

Eduxprss Eğitim :İlgili firma 5 işgünü süresince katılımcılara rehberlik ve ulaşım hizmeti vermiş aynı zamanda yetişkin eğitimi kurumu olması nedeni ile Hollanda da yetişkin eğitimi ile ülke eğitim sistemi ve ülke politikası konusunda bilgilendirme sağlamıştır. Özellikle yetişkin eğitimi konusunun irdelenmesinin nedeni ile bu kurumdan önemli bilgiler alınmıştır. Yetişkin eğitimi ülkemizde Halk Eğitim aracılığı ile ücretsiz olarak gerçekleştirilmektedir. İki ülke arasındaki sistem incelenmiştir.

Kalanchoe Kwekerji: Tarım sektörüne yönelik pazarlama üretim ve sera sistemi uygulaması yapılmakta, aynı zamanda tarımda genç istihdamı ile istihdam süreçleri ve tozlaşma için yapılan çalışmalar yerinde görülmüştür.

Dutch Berries :Tam otomasyon sistemi ile çalışan serada; tozlaşma için yapılan çalışmalar,çilek üretimi, istihdam koşulları, çalışma sistemi ve üretimden pazara ulaşana kadar prosesleri incelenmiştir.

Van Os Fruithandel: Tam otomasyon sistemi ile kendi arazilerinde üretilen elma armut bahçelerinde yenilenebilir enerji sistemleri ile elde edilen kazanımlar ve tozlaşma ile yapılan çalışmalar, üretimden paketlemeye ve pazarlamaya kadar tüm proseslerin işleyişi konusunda bilgi alınmıştır.

Maatschap Hop En Preiteler: Aile işletmesi olarak faaliyet gösteren bu çiftlikte ailenin gerek kemndi mülkiyetlerinde gerekse kiraladıkları arazilerde pırasa, karahindibağ ve marul üretimleri incelenerek

İşletmenin pazarlama süreçlerine kadar tüm aşamaları hakkında bilgi alınmış ülke içinden ve dışından gelerek bu işletmede çalışan işçilerin yaşam ve çalışma koşulları yerinde birebir deneyimlenmiştir.

Bijenhuis: Hollanda: Arıcılık çatı kurumu olması nedeni ile saha ziyareti düzenlenmiş Hollandadaki arıcılık, arıcı örgütlerinin çalışmaları ve özellikle korunmuş bölgelerdeki ekolojik arıcılık uygulamaları hakkında detaylı bilgi alınmış ve uygulamalar yerinde gözlemlenmiştir.

Stichting de bij en wij: Schiedam şehrinde bulunan Doğa flora ve fauna hususunda ve çevre bilinci kazandırılmak için faaliyet gösteren ayrıca apiterapi hakkında bilgilendirme ve kurslar düzenleyen bir vakıf olması nedeniyle ziyaret gerçekleştirilmiştir. Vakfın yönetim kurulunda yer alan Bayraktar kardeşler tarafından bilgilendirme yapılarak eğitim sınıfları ve uygulama alanları birebir katılımcılarımız tarafından deneyimlenmiş eğitimlerine katılım sağlanmıştır. Hollanda da arıcılık eğitiminin nasıl ve ne şekilde verildiği, Hollanda'da arı türleri, ekolojik arıcılar, arılar üzerine hükümet politikası tarım işletmelerinde arıların neden gerekli olduğu ve ne şekilde konumlandırıldığı, yetişkin eğitiminde arıcılığın kimler tarafından ve ne için tercih edildiği, ticari arıcılık ve hobi arıcılığın ne şekilde yapıldığı konularında bilgilendirmeler not alınmış ve uygulamalar yerinde görülmüştür.

A Bee Healthy: Özellikle ticari arıcılık ana arı yetiştiriciliği ve Apiterapi Uygulamaları konusunda detaylı bilgiler alınmıştır.

Hollanda Türk Büyükelçiliği: Bu ziyaret nezaket amaçlı gerçekleşmiştir. Nezaket ziyareti Hollanda da kültürel ve tarımsal eğitimler konusunda ülkemizden daha fazla öğrencinin erasmus projeleri ile Hollandalı öğrencilerinde ülkemizi tanımaları yönünde Hollanda Hükümeti ile yapılan ve yapılabilecek çalışmalar değerlendirilmiş bu uygulamaların daha da çoğaltılması için işbirliği yapılması kararlaştırılmıştır. Aynı zamanda ülkenin istihdam ve çalışma koşulları ve ülkemizin Hollanda ile ticari ekonomik ve kültürel ilişkileri konusunda detaylı bilgiler alınmıştır.

ÇALIŞMA ZİYARETİ İÇERİĞİ ve DETAYLARI

1. GÜN (13 MAYIS 2024)

Çorumdan Yola Çıkış

13 Mayıs 2024 pazartesi günü yüklenici firma tarafından 20 kişilik 06 DA 4767 plaka numaralı transit araç ile şoför İsmail Can Güler yönetiminde Ankara Esenboğa Havalimanına 16 katılımcı ile hareket edilmiştir. Ankara'dan Amsterdam' a direk ulaşım olmaması nedeni ile İstanbul aktarmalı olarak Hollanda yolculuğu başlamıştır. Ankara Esenboğa Havalimanına ulaşım sorunsuz bir şekilde ulaşılmış 14.55'de İstanbul Havaalanına hareket edilmiştir. 16.15 te İstanbul Havalimanına iniş yapılmış ve gerekli iş ve işlemler yerine getirilerek İstanbul Havalimanından 19.10 da kalkış sağlanarak 21.45'te Amsterdam Hava alanına iniş yapılmıştır. Aynı gün Amsterdam havalimanından katılımcılar, yüklenici firma tarafından 3 transit araç ile alınarak konaklamak için otele ulaşimleri sağlanmıştır.

2.GÜN (14 MAYIS 2024)

2.Gün Öğleden Önce: Eduxprss Yetişkin Eğitim Kurumu Ziyareti

Eduxprss yetkilisi ve yüklenici firma tarafından görevlendirilen iyi derecede İngilizce ve flemence bildiğinden tercüme hizmeti üzere görevlendirilen Muhammet BAŞKAYA ve Elif TAŞPINAR tarafından 5 günlük teknik çalışma ziyareti planı konusunda bilgilendirme yapılan toplantıya katılım sağlanmıştır. Aynı zamanda ilgili firma temsilcisine “Arıları Yaşat Geleceğini Kazan” projesi konusunda detaylı bilgi verilmiş ve projenin gerçekleştirilen teknik ziyaretler Eduxprss firması takım lideri Adem BAŞKAYA eşliğinde gerçekleştirilmiştir. Yüklenici Firma, Hollanda kurumlarına çalışma ziyaretlerinin organizasyonu ve denetimi ile bilgi paylaşımının yanı sıra eğitsel iyileştirme süreçlerine de destek olmakta yurt içi ve yurtdışı eğitimlerinin yanında rehberlik hizmetlerini de vermekte olup uluslararası projeler uygulamaktadır. Bu firma tarafından yetişkin eğitiminin Hollanda da nasıl yapılandığına dair bilgiler alınmıştır

Kurullara ve hükümetlere yetişkin eğitimi alanında stratejik politika geliştiren, okul tasarımı yapan, direktörlere danışmanlık ve destek sağlayan kurum temsilcisi, çalışma ziyareti süresince kurumlar ile iletişimi sağlamış ve kurum ziyaretlerinde katılımcılara eşlik etmiştir. Hollanda’daki “Altın Üçgen Prensibi” hakkında bilgilendirmeler yapmıştır. Bu prensip ile eğitim, iş dünyası ve devletin birbirini destekleyerek ve sürekli gelişmeyi amaçlayarak, öğrenen bir sistem kurulduğu ifade edilmiştir. İş dünyasının ihtiyaçları okullara bildirilmekte ve okullar bu ihtiyaçlara göre öğrencileri iş alanlarına yönlendirdiği bu sayede devletin destekleyici politikalar ürettiği ifade edilmiştir. Hollanda da tarım ekonomisinde “Altın Üçgen” adı verilen model katılımcıların oldukça dikkatini çekmiştir. Bu model tarımsal üretimde araştırma, özel sektör, eğitim ve kamunun işbirliğine dayanmaktadır. Arge çalışmalarının ve girişimlerin desteklediği sistemde, ülkenin toplu iş yapma kültürünün de payı olduğu anlaşılmıştır. Ülkede tarımsal üretim ve hayvancılık üzerine çalışmalar yapılmasının yanı sıra teknolojiyi de pazarladıkları saha ziyaretlerinde bu durumun gözlenebileceği ifade edilmiştir. Altın Üçgen modelinde çiftçinin üretimi devlet teşviği, üniversite işbirliği ile özellikle hibelerin büyük bir bölümünün üniversiteler yolu ile arge ye ayrılması tarım sektöründeki verimliliği artırdığı anlaşılmıştır. Ar-Ge, kooperatifleşme, pazarlama, verimli üretim modeli, piyasa denetimi, yüksek kalite, yüksek teknoloji gibi faktörlerin doğru uygulanması tarımda ülkenin lider olmasını sağlamıştır. Hollanda, dünyanın tarım alanındaki en başarılı üniversitesi olan Wageningen Üniversite’sinin tarım alanında çiftçilerle birlikte yaptığı arge çalışmaları ve bu üniversite aracılığı ile çiftçilere ulaştırılan devlet desteklerinin başarıyı getirdiği ifade edilmiştir. Hollanda, tarım-gıda ürünlerinin işlenmesi için makineler, robotik yumuşak meyve toplayıcıları, otomatik ayırıcıları gibi yüksek düzeyde otomasyona sahip olması da bu çalışmaların sonucunu olumlu anlamda desteklemiştir. Hollanda’nın Avrupa pazarına yakınlığı avantaj olmakla birlikte özellikle çiçek üretiminde uygulanan üretim yöntemi (çiçek fidelerinin Türkiye gibi ülkelerden alınması gibi) Hollanda’yı bu alanda lider ülke yaptığı anlaşılmıştır. Bu başarıda rol alan işletmeleri temsilen, mümkün olabilen sayıda saha ziyaretleri oluşturulmuştur.

Hollanda'daki yetişkin eğitim uygulamaları ve süreçlerini yakından incelemek projemize önemli katkı sağlamıştır. Bu kapsamda Hollanda da ülkemizde olduğu gibi yetişkinlere ücretsiz eğitim veren herhangi bir kurum olmadığı, yetişkin eğitimi için ücretli kursların olduğu görülmüştür. Hollanda'da tarım eğitimi diğer ülkelerinkinden oldukça farklı olup dört aşamadan oluştuğu anlaşılmıştır. Bunlar ortaokul, lise, yüksekokul ve üniversite eğitimi aşamalarından oluşmaktadır. Ziraat öğretmeni yetiştirmek ve yüksek ziraat eğitimi için çeşitli enstitüler bulunduğu anlaşılmıştır. Eğitimin maliyetini çoğunlukla devletin karşıladığı bu sisteme üretici birliklerinin de katkı verdiği bir sistem kurulmuştur. Bu sistemde tarımda uygulamalı eğitime ağırlık verildiği böylece öğrencilerin çiftçilerin kendi başlarına sorunlarını çözebilmeleri amaçlanmış bunun da çiftçilere sürekli eğitim verilmesi ile olabileceği düşünülmüş ve sistem bu şekilde kurulmuştur. Fakat tarım eğitimi alanların girişimcilik, müşteri oryantasyonu, sürdürülebilirlik ve inavosyan gibi konularda eksik olması nedeni ile bu alanlarda çalışacak kişilerin istihdamı edilmesi gerektiği anlaşılmıştır. Bu alanlarda özellikle üniversiteler yoğun çalışmalar gerçekleştirmektedir. Eğitim konuları arazi kullanımı, bahçecilik, doğanın ve çevrenin korunması, coğrafi bilgi sistemleri, biyoçeşitlilik gibi farklı alanları da kapsar hale gelmiştir. Tarım çalışmaları, tüketiciler, perakendeciler, sanayi, finans, lojistik, arge yanı sıra eğitimi de kapsayacak şekilde planlanmıştır. Yetişkin eğitim kurumu temsilcisi tarafından bizim ülkemizdeki gibi yetişkin eğitimi veren devlete bağlı halk eğitim kurumları olmadığı ifade edilmiştir. Önceden iş ve işçi bulma kurumlarının denetiminde bazı meslek edindirme kursları olduğu sadece işsiz olanların faydalanabileceği ve genellikle kurs sonunda o meslek dalında bir iş yerinde mutlaka istihdam edildiği fakat bu sistemin kaldırıldığı ifade edilmiştir. Mevcut durumda ise yetişkin eğitime katılmak isteyenlerin meslek edinme ve kişisel gelişime yönelik kursların kişilerin kendi bütçeleri ve imkânları ile sağlandığı anlaşılmıştır. Bu eğitimlerin sonunda eğer işsizlik kurumunun onayına bağlı olarak kurs ücretini iş bulma kurumu bazı şartlara bağlı olarak karşılamaktadır. (örneğin belirli bir zaman o mesleği yapmak şartı ile ya da işsizlik kurumunun ücretini ödediği kursun sonunda o meslek yapılmazsa şahıs ücreti karşılamak durumunda). Bununla beraber çok geniş kapsamlı olmamasına rağmen; Hollanda da mahalle evleri mevcut olup mahalle kahvesi (kırathanesi) şeklinde hizmet vermektedir. Bu şekildeki mahalle evlerinde teknik altyapı gerektirmeyen branşlar da (daktilo kursu, müzik dersleri, dans kursu, spor aktivitesi ya da okul ödevlerine yardım gibi) kurslar düzenlendiği, ülkemizdeki aksine meslek edinme ve kişisel gelişim kurslarının ücretli olduğu ve bu ücretlerin şahısların kendileri tarafından karşılandığı, geçerli bir sebebin söz konusu olması durumunda işsizlik bürosunun ücret konusunda destek verdiği, bunun haricindeki diğer faaliyetler vakıflar ve dernekler tarafından kendi üyeleri çapında gönüllülük usulüncce yapıldığı anlaşılmıştır.

2.Gün Öğleden Sonra: Hol Kanalındaki Ekosistem İncelemesi

Ekosistem ve iklim değişikliği çevre dengesi ve flora incelemesi için ren nehri kolu olan hol kanalında teknik ekip ile birlikte **Eduxprss** yetkilisi ve Elif Taşpınar tercümanlığında gerçekleştirilmiştir. Deniz seviyesi altında bulunan ülkenin büyük bir kesimi, taşkınlarla karşı doğal ve yapay birimlerden oluşan bir kıyı savunma yapısı ile korunmaktadır. Çağlar boyunca bu düşük kodlu bölgede yaşayan kişiler, denizden gelen tehditlere karşı sıkıntılar yaşamıştır. Bu nedenle, arazi ıslahı olarak bilinen denizden kazanım, polder olarak bilinen taşkın koruma sahaları yapımı, setler inşaatı ve deniz seviye kontrolü ile ilgilenmek zorunda kalmışlardır. Denizden gelen su taşkınları sonucu biriken tuzlu suların kanallar aracılığı ile tahliye edildiği

daha sonra setler (dam) oluşturularak deniz suyunun taşmasının önlendiği ve deniz suyundan arındırılan bölgelerde yerleşim alanı oluşturulduğu, tüm bu çalışmaların ilk dönemlerde insan gücü ile yapıldığı daha sonraki dönemlerde makinalar kullanılarak setlerin büyütülerek güçlendirildiği ve tuzlu sularla dolu olan kanallara yağmur suları doldurularak ekosistemin dengelendiği görülmüştür. Bu kanalların ve setlerin korunması için gerekli tadilat ve güçlendirme çalışmalarını sürekli yapıldığı gözlenmiştir. Ayrıca bu bölgede yaşayan çiftçilerin taşkın dönemlerini takip ettiği, mahsullerini bu dönemlere göre plandıkları anlaşılmıştır.

Hol kanalı en büyük kanallardan birisidir. İklim değişikliği etkileri yoğun olarak görülmektedir. Ekolojik denge oluşumu için bu alana özellikle arılar içinde elverişli çiçekler ekildiği görülmüştür. İklim değişikliğinin etkileri nedeni ile artık ülkeye bahar erken gelmekte ve havalar erken ısınmakta hava sıcaklığının artması ve Nisan soğumaları ile ani bastıran yağmurların çevre dengesi üzerinde olumsuzluklara yol açtığı ifade edilmiştir. Ciddi şekilde kuraklığın hissedildiği, havaların ısınması ile özellikle İsrail'den, bakteri ve virüsün ticaretle birlikte buraya taşındığı ifade edilmiştir. İklim değişikliği aynı zamanda flora ve faunadaki mevsimsel faaliyetlerin zamanlamasını da etkilediği, mevsimlerdeki değişimin üreme ve göç gibi önemli ekolojik süreçleri bozduğu ve gıda tedarikinde uyumsuzluklara ve popülasyonların azalmasına neden olduğu ifade edilmiştir. Aynı zamanda yeraltı suyu seviyelerinin yönetilmesi ve arazi çökmesi ile mücadele zorlukları yaşandığı belirtilerek, bu konu ile ilgili çalışma stratejileri geliştirilerek hükümetin kırsal yönetim planlarını hayata geçirdiği öğrenilmiştir. Bu programlar çiftçileri ve özel arazi sahiplerini biyolojik çeşitliliğin korunmasını destekleyen sürdürülebilir uygulamaları benimsemeye teşvik etmiştir.

Hollanda'da 451 kilometrelik kıyı çizgisi boyunca, kıyı yerleşimlerinin neredeyse yarısını barajlar ve setlerin koruduğu, Dünya'daki en kapsamlı kıyı savunma sisteminin kullanıldığı, 1990 yılından bu yana kıyı politikası, kum beslemesi yoluyla, daha fazla toprak kaybının önlenmesi ve kıyı çizgisinin korunması görülmüştür.

Çekilen videolardan örnekler eklerde sunulmuştur.

3.GÜN (15 MAYIS 2024)

3. Gün Öğleden Önce: Kalanchoe Kwekerji Saha Ziyareti (Zuilichem)

Ziyaret edilen sera 1950’li yıllarda kurulmuştur. Oldukça eski bir tarihe sahip olan seranın kurulduğu dönemde kullanılan teknolojisinin günümüzde bile yeterliliği sağladığı görülmektedir. Bu anlamda seranın ihtiyaç duyulan ekolojik sisteme uygun olarak çalıştığı gözlenmiştir. Bilindiği üzere Hollanda Avrupa’da en fazla çiçek ihraç eden ülke konumunda bulunmaktadır. Seralar Avrupa’nın taze meyve ve sebze üretiminde önemli bir rol oynamaktadır. İlgili firmanın yetkili kişilerince seralarda, ısıtma ve aydınlatma sistemleri nedeniyle yoğun enerji kullanıldığı ifade edilmiştir. Bu nedenle de Hollanda’da kesme çiçek üretim alanlarının son yıllarda giderek azaldığı, bunun başlıca nedenlerinin; istihdam zorlukları, iklim koşulları, enerji maliyetleri ve toprakların diğer amaçlara yönelik kullanımı nedeniyle yaşandığı ifade edilmiştir. Bu nedenlerle Hollandalıların üretim alanlarını istihdamın kolay olduğu, fazla enerjiye gereksinim duyulmayan ve uygun iklim koşullarına sahip **Hindistan, Fas, Kenya, Zimbabve, Etiyopya, Uganda, Zambiya ve Ekvator gibi Afrika, Asya ve Güney Amerika ülkelerine** taşımak zorunda kaldıkları ifade edilmiştir.

Ziyaret edilen serada üretilen kalonchi çiçeğinin tohum ve fidelerin Antalya’dan geldiğini ifade etmişlerdir. Hollandadaki tesislerde fide sonrası üretim, paketlenme ve satış aşamaları gerçekleştirilmektedir. Beş farklı renkte Kalonchi çiçeğinin üretildiği serada fidenin büyütme aşamaları raylı sistemlerle gerçekleştirilmektedir. Sera içerisinde sulama ve besleme aşamaları da aynı şekilde gerçekleştirilmektedir. Sera, çiçeklerin gelişimlerine göre sınıflara ayrılmış ve bu sınıflara göre gelişim ortamı oluşturulmuştur. Seranın ve bitkilerin aşırı sıcaktan korunması için camlara gölge tozu ile spreylene yapılmış, bu uygulama Türkiye’de de cam seralarda da yapılmaktadır. Çeşitli zararlılardan korunmak için bizdeki kimyasal ilaçlama yerine her serada doğal yöntemler kullanılmaktadır. Bunların başında sarımsak suyu

gelmektedir. Bu işlem doğal bir gübre işlemini görmekte bu nedenle de seralarda yoğun bir sarımsak kokusu bulunmaktadır. Fide dikiminde genelde kadın çalışanlar paketleme kısmında ise erkek çalışanlar bulunmaktadır. Kadınların özellikle dikim konusunda daha yetenekli olması bu bölümdeki kadın oranının artmasına neden olmuştur. Topraklı tarıma göre istihdamın az olması grubumuzdaki bireylere farklı gelmekle birlikte seralarda ve dolayısıyla topraksız tarımda az alandan çok verim elde etme amaçlandığı için kurulan otomasyon sistemleri ile işlerin yürütüldüğü gözlemlenmiştir. Makineleşme de doğal olarak çalışan sayısını azaltan endüstri 4.0'ın yoğun olarak tarım sektöründeki seralarda kullanılmakta olduğu gözlenmiştir. İklim kontrollü seralarda verim en üst düzeyde arıları kullanarak serada çiçek yetiştiren bu kurum, arılara zarar vermeden, biyolojik sürdürülebilirliği destekleyen bir üretimi benimsemiştir. Kullandıkları yöntem ve teknikleri katılımcılarımıza tanıtılmış, üretimlerini nasıl arttırdıkları konusunda bilgi verilmiştir. Arı ve çiçek yetiştiricilerinin işbirlikleri yerinde görülmüştür. Seraların Hollanda'nın ekonomisinde önemli bir paya sahip olduğu, Jeotermal tesislerle ısıtılması ve elde edilen karbondioksitin bitkilerin büyümesi için kullanılması ile üretim süresinin kısaltıldığı görülmüştür.

Ziyaret edilen bu işletmede istihdam ve çalışma şartları ile ilgili hükümet politikası yetkililerden dinlenilmiş, birebir çalışanlar ile görüşmeler yapılmıştır. İşletmede genellikle kadınlar ve erkekler birlikte çalışmaktadır. Seracılık sektöründe yapılan işin mahiyeti gereği, kadınların oranının erkeklerden biraz daha fazla olduğu görülmüştür. Ancak, cinsiyete dayalı istihdam farklılıkları seranın büyüklüğüne ve yönetim yapısına bağlı olarak değişiklik gösterdiği, asgari ücret yasalarına göre, asgari ücretin biraz üzerinde bir ücret ödediği ayrıca performans dayalı ek ödemeler ve primler verildiği ifade edilmiştir. İşçi sağlığı ve güvenliği konularında hükümet tarafından sıkı düzenlemeler ile takip edildiği seralarda çalışanların kişisel koruyucu ekipman (PPE) kullandıkları ve düzenli sağlık kontrollerine tabi oldukları öğrenilmiştir.

Katılımcı grup tarafından Hollandadaki seraların fiziki durumu, çalışma şartları ve ekonomideki büyüklüğü ilimizdeki seralarla mukayese edilmiş ve her açıdan önemli sonuçlar çıkarılmıştır. İlimizdeki seracılığın gelişme trendinde olması nedeni ile oluşturulan bu vizyonun bu alanda yapılacak çalışma ve planlamalara önemli katkılar sağlayacaktır.

İlgili ziyarete ilişkin video kesiti eklerde yer almaktadır.

3.Gün Öğleden Sonra: Dutch Berries Saha Ziyareti:

Ziyaret edilen çilek serası fiziki büyüklüğü 36 ha (hektar) olup ziyaret tarihi itibariyle bu alanın 28 ha lık kısmında en üst teknoloji kullanılarak topraksız çilek üretimi yapılmakta ve 180 kişi istihdam edilmektedir. Serada özellikle toprak yerine Hindistan cevizi kabuğunun bir çeşit toprağa dönüşmüş halinin kullanıldığı bu torfun verimi arttırdığı belirtilmiştir. Yıl içerisinde dönem dönem staj yapan öğrencilerin geldiği bizzat üretim sürecini öğrendikleri gözlemlenmiştir. Tozlaşma için bitkilerin çiçekli dönemlerinde bal arısı kullanıldığı, bitkilerde az çiçek olduğu zamanda ise bombus arılarının yeterli tozlaşmayı sağladığı görülmüştür.

Serada 2 ayda m² ye 8 kg verim alındığı sera içi iklim kontrolü ve bitki besleme için otomasyon sistemi olduğu, bitkilere faydalı olduğunu düşündükleri CO₂ (karbon dioksit)'yi gastr (bitkilerin yerleştirildiği uzun sehpalara) altlarında naylon borularla ara ara seraya saldıkları, aynı zamanda bu işlemin meyvenin kızarmasını hızlandırmak için kullanıldığı ifade edilmiştir. Bu CO₂'yi seraya pompalamak için sera dışında CO₂ tankerleri mevcut olduğu görülmüştür. Bu gaz türleri ile ilgili bilgi verilirken ülkedeki büyükbaş hayvancılık politikasında anlatılmıştır. Ekibin CO₂ salınımının küresel ısınmaya etkisi olup olmadığı ve bir devlet politikasının varlığı sorulduğunda CO₂ in küresel ısınmaya bir etkisinin olmadığı ancak serada da az miktarda da olsa kullanılan metan gazının ciddi sıkıntılar yarattığı belirtilmiştir. Bu doğrultuda Hollanda hükümeti hayvancılığa olan yatırımını azaltma kararı almıştır. Ancak sundukları bilgide metan gazını kimyasal yollarla kendilerinin üretilip kullandıklarını ifade etmişlerdir. Doğal olarak hayvanların ürettiğine ihtiyaçları olduğunun farkında oldukları halde canlıları yok etme politikaları ekipte yeni soruların oluşmasını sağlamıştır. Bir taraftan ekosistem dengesine önem verdiklerini söyleyerek arılar için çiçek tohumu ekerken bir taraftan da büyükbaş hayvancılığı bitirmeye çalışmaları tezat bulunmuştur. Serayı ısıtmak için kullanılan borular meyvelerin olgunlaşmasına katkı sağladığı için gastr'lar arasından geçirilmiş ve yerden tasarruf etmek için sıralar arasında hasat arabalarının üzerinden geçtiği raylı sistem boruları da bu ısıtma borularından oluşmaktadır. Hasat kısmında özellikle sadece kadın çalışanlar tercih edilmiştir. Çünkü kadınların daha özenle toplayıp paketlere yerleştirdikleri ifade edilmiştir. Erkek çalışanların genellikle yük taşıma ve transfer vs işlerinde çalıştıkları görülmüştür.

İncelenen çilek serasında kadın işçiler ile erkekler arasındaki tek fark özen ve incelik isteyen işlerin kadınlar, güç isteyen işlerin ise erkekler tarafından yapılmasıdır. İşletmenin "arılar yoksa çileklerde yok" anlayışı ile üretimde doğal yöntemlerle, bir iletişimin olduğu ve seranın işçiler tarafından benimsendiğini göstermektedir. Ağırlıklı olarak ürün toplama döneminde ucuz maliyetle ve sürdürülebilir bir döngü içerisinde üretim yaptığı, işçilerin, çileklerin meyve döneminde sistemi kendi içlerinde bir düzene oturttuğu ve işletmeye bu dönemlerde gelerek gerekirse fazla mesaiye kaldığı bilgisi alınmıştır. Bu sistemin sürdürülebilmesi için işveren ile işçi arasında sağlıklı bir iletişim kurulması ile mümkün olabilmektedir. Ücretlendirme ürün başına verildiğinden işte zaman kaybı söz konusu olmamaktadır. Bu uygulama genç işçi istihdamını doğurmuştur. Çalışanların ortamda oluşan sıcaklığa maruz kalmamaları için giyim konusunda serbest bir ortam oluşturulmuştur. Saatlik çalışan işçilerin yemek ihtiyaçları kendilerince karşılanmaktadır. Ucuz olduğu için Moldova ve Romanya'dan daha çok işçi tercih edilmektedir. Çalışan herkesin sigortası muhakkak yapılmakta bu konuda taviz verilmemektedir. Ülkemizde tarımda sigortalılık konusunda Hollanda'daki uygulama göre çok gerilerde olduğumuz aklımızdan geçmiştir.

4.GÜN (16.05.2024)

4. Gün Öğleden Önce: Van Os Fruithandel Saha Ziyareti:

Bu işletme bir aile şirketi olup armut üretimi ile birlikte güneş enerji sistemleri üzerinden uzmanlaşmış olup tarımsal üretimde arıları yoğun olarak kullanmakta oldukları gözlenmiştir. Üretici olmanın yanında tedarikçi firma (Türkiye’den narenciye alıp pazarlara paketlenme ve soğuk hava deposu kullanarak) olarak başka meyve satışı da yapmaktadırlar. Armut üretimi 27 ha’da gerçekleştirilmektedir.

Bu işletmede günlük işçi çalıştırılmaktadır. İş ve işçi bulma kurumu gibi hizmet veren özel bürolar vasıtası ile firmaların ihtiyaç ve taleplerine uygun işçiler bu aracı firmalar tarafından temin edilmektedir. Temiz ve çalışkan oldukları için genellikle taleplerinin Moldovya ve Romanya’dan gelen kadın işçiler yönünde olduğu ifade edilmiştir. Firma sahibi ve yetkilisi özellikle son yıllarda iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini yoğun olarak yaşadıklarını ifade etmiştir. Bu nedenle iklim değişikliğine önlem olarak armut ağaçları üzerlerine güneş paneli koyulduğu, bu panellerin hem gölgelik olarak kullanıldığı hemde hem de elektrik üretimi gerçekleştirildiği görülmüştür. Tozlaşma için karniyol arısı kullanıldığı, (sakin olduğu için tercih ediliyor) bu sene arıların tozlaşmada kullanılmasının verim artışına etkisinin çok somut olarak göüldüğü ifade edilmiştir. Başka işletmelerden alınan meyvelerin soğuk hava deposuna alındığı ve talebe göre seçim ünitesinden tasniflenerek satışa sunulduğu, ziyaret sırasında elma tasniflemesi yapıldığı görülmüş ve sistem yakından izlenmiştir. Elmaların

dijital okuyuculara sahip makine sistemi ile rengine ve boyutlarına göre ayrıldığı ve kutulara 1.sınıf ve 2. sınıf olarak paketlenildiği görülmüştür. Arıların polinasyonu ile meyve üretiminde verim ve kalitenin arttığını, arılar tarafından tozlaşan çiçeklerin daha büyük, daha ağır ve daha iyi şekilli meyveler ürettiklerini ifade etmişlerdir.

Meyve ağaçlarının uygun şekilde tozlaşması ve meyvelerin oluşması için arılarıyla iş birliği yapıldığı, ürünün çeşidine göre arı ırkının önemli olduğu ifade edilmiştir. Meyve bahçelerinde 8- 10 kolonilik küçük bir arılık oluşturulduğu, arıların varlığı nedeniyle böcek ilacı kullanılmadığı, arılardan elde ettikleri doğal balıda satışa sundukları anlaşılmıştır. Elma, armut, çilek gibi ürünlerde verimin %18-68'ini arılara borçlu olduklarını vurgulamışlardır. Bu işletmede de arılarıyla bahçe bitkileri tarımı yapanların işbirlikleri yerinde gözlemlenmiş ve süreçlerin nasıl işlediği görülmüştür. Yenilenebilir enerji kaynaklarının tarım sektörüne etkisi birebir gözlenmiştir.

4.Gün Öğleden Sonra: Maatschap Hop En Preitelers (Papendrecht)

Ziyaret edilem işletme; pırasa, karahindibağ ve marul üretmektedir. Bu işletmeye ziyaret nedeni ise ilimiz köylerinde yoğun olarak pırasa ve marul üretimi gerçekleştirilmesi ve doğu bölgelerimizden gelen mevsimlik işçilerin istihdam edilmesi nedeniyledir. Mevsimlik işçilerin çalışma koşulları, mali ve sosyal hakları konularında bilgi edinilmesi amaçlanmıştır. Çalışanların mevsimlik olarak çalıştığı, çalışanların tüm işletmelere iş bulma kurumu aracılığı ile gönderildiği, Portekiz ve İtalyan uyruklu kişilerin tercih edildiği bu ülke insanların takım ruhuyla çalıştıkları ifade edilmiştir. Daha önce Polonyalı işçilerle çalışılmış ancak polonyalı işçilerin ekip çalışmasına yatkın olmayışları, yavaş çalışma alışkanlıkları gibi nedenlerle tercihlerini değiştirdiklerini ifade etmişlerdir. Antalya'dan Türk bir öğrencinin işçi olarak bu işletmeye geldiği burada Hollanda hükümetince belirlenen asgari ücretle çalıştığı görülmüştür. Üretilen pırasaların kök kesimi ve temizlikleri yapıp doğranarak paketlenip marketlere pazarlandığı görülmüştür. Tarım üreticilerinin haklarını aramak için sendika kurdukları ve bu sendika aracılığı ile çalışma şartlarına göre ücret politikalarının oluşturulduğu anlaşılmıştır. Ziyaret edilen işletmede 1 kişi günde 600 adet pırasa temizlemek zorundadır. Çalışanların performansları kurulan otomasyon sistemindeki okuyucular tarafından ölçülmektedir. 12 ay boyunca marketlerin pırasa talepleri karşılanmakta ve kesintisiz üretim yapılmaktadır.

Bu işletmede kadın çalışanların çok az olduğu görülmüştür. Beyaz hindiba üretimi yapılan arazide fideler üzerine kuş istilasına karşın fileler gerilmiştir. Bu tarz tarım işletmelerinin hepsinin büyük üreticiler ve köklü aileler tarafından yapıldığı bizim ülkemizdeki gibi küçük çiftçilerin bulunmadığı gözlemlenmiştir. Satış ve pazarlama işlerinin kooperatifler aracılığıyla olduğu gibi bireysel olarak gerçekleştirildiği AB üyesi ülke olmaları nedeni ile pazar sorunlarının bulunmadığı anlaşılmıştır. Üretim tesislerindeki mekanizasyonun, iş akışının hızını olabildiğince arttırdığı ve hata olasılığını düşürdüğü gözlemlenmiştir. Daha az insan gücü ile yapılan işlerde maliyetler düşmektedir. Ancak insanın olmadığı bir üretim, tarım sektöründe pek mümkün görülmemektedir. Makinaların yapamadığı işlerin insanlar tarafından yapılması gerekmektedir. İnsan ve mekanizasyon arasındaki ilişki bize üretimdeki maksimum etkinliği göstermiştir. Ziyaret edilen üretim alanlarında Rusya, Moldovya, Portekiz, İtalya, İspanya ve Türkiye'den gelen mevsimlik göçebe işçilerin çalıştığına tekrar hatırlatılmasında fayda olduğu kanatındeyiz.

Ayrıca üniversite öğrencileri ücreti mukabilinde bu sektörde part-time olarak çalışmaktadır. Tüm işçiler çalıştıkları süre zarfında sigortalanmaktadır. Genel olarak bu işçilerin konaklama ve temel ihtiyaçları eksiksiz bir şekilde karşılanmaktadır. Bu durum işçilerin çalışma performansını olumlu yönde etkilemektedir. Hollanda'daki ziyaret ettiğimiz şirketlerin bu konuda hassas davrandıkları işçilerinin daha mutlu ve istekli oldukları gözlemlenmiştir. Hollanda gıda sektörünün tüketim alışkanlıkları Türkiye'den farklı olarak hazır gıda şeklindedir. Tarımsal üretim genel anlamda hazır gıda sanayisinde kullanılmak üzere şekillenmektedir.

Şirket yetkilisi işletmenin bir aile şirketi olduğunu ailesinin işletme faaliyetlerini devam ettirebilmesi için özellikle ziraat alanında eğitim aldığını ve işletmenin başına geçtiğini ifade etmiştir. İşletmede tam otamasyon ile çalışan bir sistem hâkim olsada özellikle tarlada kadınların özellikle gençlerin çalışmak istemediği, üretimin her geçen gün zorlaştığı ciddi bir pazara sahip olmalarına karşın üretim süreçlerinde makinelerin yapamadığı işler için genç çalışanlara ihtiyaç olduğu ve bu alanın tercih edilmediği ifade edilmiştir. Mevsimlik işçilere bu tarz işletmelerde konaklama imkânı sunulduğu içerisinde oturma alanı, mutfak TV vb her türlü ihtiyacı sağlayacak konteynırların bulunduğu bizzat katılımcılar tarafından gözlenmiştir. Bizim ülkemizde mevsimlik işçiler ile karşılaştırıldığında sunulan imkânların oldukça yüksek düzeyde olduğu gözlenmiştir. Bu mukayese sonucu ülkemizde doğudan gelen tarım işçilerinin yaşam alanlarının insana yakışan bir ortam olmadığı ve mutlaka bu alanda bir çalışma yapılması gerektiği anlaşılmıştır.

Tarımsal işletmelerde gerçekleştirilen saha ziyaretleri katılımcılara göstermiştir ki tarım her zaman gereklilik arz etmekte ve makineleşme ile otomosyan sağlanmış olsa bile insan gücüne her daim ihtiyaç vardır. Ülkemizde olduğu gibi hollandada farklı nedenlerden de olsa gençler tarım sektöründe çalışmak istememektedirler. Pazar sorunu Hollanda da olmamasına karşın üretim maliyetleri (enerji vb) oldukça yüksek birçok ürün bizim ülkemizde üretilmekte bu ülkede paketlenip AB ülkelerine satışa sunulmaktadır. Ülke üretim için ciddi payları arge çalışmalarına ayırmakta ve bunu da üniversiteleri aktif olarak sisteme alarak sağlamaktadır. Kurallar kesin ve katidir. Kimin kaç saat nerde ne şekilde çalışacağı her işletmede hükümetin belirlediği ücret tarifeleri doğrultunda belirlenmiş sosyal güvenlik hakları da bu doğrultu gerçekleşmektedir. Sigortasız çalışma sıkı denetim ve cezalardan dolayı imkânsız haldedir. İşletmeler çalışanların elzem ihtiyaçlarını sağlamak zorundalar. Bu anlamda karşılaştırmalar yapılmış ve sistem incelenmiştir.

5.GÜN (17.05.2024)

5.Gün Öğleden Önce: Stichting De Bij En Wij Saha Ziyareti

Schiedam şehrinde bulunan Doğa flora ve fauna hususunda ve çevre bilinci kazandırılmak için faaliyet gösteren ayrıca apiterapi (arı ürünleri ile tedavi) hakkında bilgilendirme ve kurslar düzenleyen vakfın ziyareti gerçekleştirilmiştir. Vakıf hakkında yönetim kurulunda yer alan " Bayraktar Kardeşler" tarafından bilgilendirme yapılarak eğitim sınıfları ve uygulama alanları bire bir katılımcılarımız tarafından deneyimlenmiş ve eğitimlerine katılım sağlanmıştır. Bu vakıf üretimde izlenebilirliği sağlamak, arılar, apiterapi ve genel doğa hakkında bilgiyi araştırma, eğitim verme, yapılan çalışmaları yaygınlaştırmak, bilgilendirme yapmak, ulusal ve uluslararası çalıştay ve sempozyumlar düzenlemek arı sağlığının iyileştirilmesi ve arı hastalıklarının kontrolü için teşvik edilmesi ekosistemin arıları ne şekilde kullanacağı konusunda çalışmalar yapmaktadır. Ziyaret sırasında apiterapi, arıcılık eğitiminin nasıl ve ne şekilde verildiği Hollanda da arı türleri, ekolojik arıcılar, arılar üzerine hükümet politikası tarım işletmelerinde arıların neden gerekli olduğu ve ne şekilde konumlandırıldığı yetişkin eğitiminde arıcılığın kimler tarafından ve ne için tercih edildiği, ticari arıcılık ve hobi arıcılığın ne şekilde yapıldığı gibi konularda bilgiler verilmiştir. Bu kapsamda projemizin arıcılık üzerine olması nedeni ile alınan bilgiler detaylandırılmıştır.

Verilen bilgilere göre Hollanda ikliminin sürekli yağışlı ve nemli olduğu, güneşli gün sayısının oldukça az olduğu ifade edilmiştir. Katılımcılar tarafından da yağmurlu bir ortamda arı bakımlarına şahit olunmuştur. Ancak ikliminden kaynaklı uzun süre bitkilerin yeşil kalabildiği ifade edilerek yıl boyu açan çiçek florası çeşitliliği arılar için önemli bir nektar kaynağı olduğu dile getirilmiştir. Bu nedenle yılın her döneminde farklı çiçekler açtığı için her dönemde farklı aromalara sahip ballar üretilmekte ve Hollanda'da mevsimlerin gidişatına göre aynı yerden yılda 3 kez bal sağımı yapılabilmektedir. Her sağılan bal kendine has aroması ile etiketlenip satışa sunulmaktadır. Ancak Hollanda'da yaklaşık 3 km² alana en fazla 20 arının konulmasına müsaade edilmekte olduğu bir sistem kurduğu bilgisi bizleri heyecanlandırmıştır. Çok hırçın arıların bu ülkede yumuşak huylu olarak ülke iklimine adapte olduğu bizzat katılımcılar tarafından gözlenmiştir. Yani arılar ülke iklimine her şekilde adaptasyon sağlayabiliyor. Tıpkı ülke insanı gibi yumuşak huylu ve yavaş hareket ediyorlar stres oranları oldukça düşük bulunuyor ki her eğitime başlayanın eline ilk önce bir avuç arı konuluyor ve arılar hiçbir şekilde sokmuyor. Tüm katılımcılarımıza bu durum şaşırtıcı gelmiştir. Ziyaret edilen alan aynı zamanda okulların randevu ile gelerek arı ve arıcılık hakkında bilgiler aldığı hatta bazı kovanların etiketlenerek sahiplendirildiği ve okulla gelen öğrencilerin daha sonra arıların bakımı için aileleri ile bu süreci devam ettirdiği görülmüştür.

HOLLANDA ARI TÜRLERİ

1.Apis Mellifera (Avrupa Bal Arısı) :

Hollanda'da bal arısı türlerinden Apis Mellifera'nın farklı türlerinin Ligustica, Carnica, Bucfast ve koyu renkli Avrupa arısı olduğu birçok arıcının ana arıların açıkta çiftleşmesine izin verdiği için saf bir cinsten olmayan çok sayıda kolonisi olduğu ifade edilmiştir.

Bu kolonilerin özellikleri görünüş ve davranış bakımından çok değişken olduğu özellikle yerel koyu renkli arıya en fazla yer verildiği Hollanda'ya en uyumlu arı türü olduğu ifade edilmiştir.

2.Ligustica (İtalyan Arısı) :

Güney Alpler ve İtalya'dan gelen ağırlıklı olarak sarı renkte olan bir alt tür olduğu akdeniz iklimine adapte oldukları kuzey bölgelerindeki soğuk kışları ve serin ıslak baharları iyi geçiremedikleri, sezonun geç anlarına kadar kuluçkalık tutma eğiliminde oldukları bu durumun ise Hollanda ikliminde risk oluşturduğu ifade edilerek kışlık bal stoklarının zamanında yapılandırılmasına etki ettiği ifade edilmiştir. Bu tür arının çok uysal bir tür olduğu ve oğul verme eğiliminin düşük olduğu, bu özellikleri ile Hollanda da arıcılar için uzun zamandır popüler bir seçenek haline gelmiştir.

Hollanda da farklı özelliklere sahip arı cislerinin varlığı farklı hastalıklara da davet riskini getirdiği anlatılmıştır.

3.Carnica (Karniyol Arısı):

Bu tür Alplerin güneyinde Avusturya, Macaristan ve Balkan bölgesi kaynaklı, karnı üzerinde açık kahverengi halkalar olan çoğunlukla kahverengi halkalar olan gri renkli kısa tüylü bir alt türdür. Carnica arısı, arıcılar arasında popüler çünkü onlarla çalışmak kolay ve nazik bir arı türü bakılması kolay diğer böceklere karşı dayanıklı ve arı hastalıklarına pazariztlere karşı dirençli oldukları dile getirilmiştir. Hollanda da ilkbahar gelişimi erken başlamakta ancak nektar akışı azaldığında kuluçla faaliyetide azaltılmakta ve arı mevcudu nektarın artma ve azalmasına uyumlu olarak artmakta ve azalmaktadır. Bu durum özellikle sezon boyunca nektar akışının değiştiği bölgelerde bir avantaj olarak görülmektedir. Bu arı türünün koyu renkli ve Avrupa arısından biraz daha uzun bir dili olduğu, derin noktalarda olan nektarı almak için bir avantaj sağladığı ancak yaz akımlarında nektar ararken koyu arının daha üstün geldiği ifade edilmiş uzun kışları olan bir iklimde carnica arısının dayanaklığının söz konusu olduğu dile getirilmiştir.

4.Bucfast (Belfast) Arısı

Farklı arılardan üreme materyali toplamak için Avrupa ve Afrika ya gidildiği istenmeyen özellikleri ortadan kaldırmak ve en çok istenilen özellikleri elde etmek ve güçlendirmek için ana arılarını bu yabancı materyal ile melezlendiği bunun sonucunda istenmeyen özelliklerin ortaya çıktığı ifade edilmiştir. Bu özelliklerin neler olduğu sorulduğunda ise sokma, güçlü oğul eğilimi ve propolis kullanımı olarak açıklanmıştır. Buckfast kolonisinin yaz aylarında 80.000 arıya kadar büyüebildiği kışın yaklaşık 20000 veya daha az arıya sahip olduğu dile getirilmiştir. Hollanda da ülkenin ortasındaki gölde bulunan Marken adasında kurulu çiftleşmemiş ana arılar için bir çiftleşme istasyonu bulunduğunun anlatılması katılımcılarımızı heyecanlandırmış ve ülkede bulunan zaman zarfında Marken adasına ziyarette bulunulmuştur. Ancak ziyaret tarihinde adada çiftleştirme faaliyetin olmaması nedeniyle bu çalışmayı gözlemlene imkânı olmamıştır. İstasyonun çevreden tamamen izole edilmiş bir alanın seçildiği gözlemlenmiş uygulamanın ise arıcıların çiftleştirmek istedikleri ana arıları mini kolonisi ile birlikte (çiftleştirme kutuları)

bu adaya getirdikleri ve çiftleştirme sonrası tekrar geri aldıkları şeklinde yapıldığı öğrenilmiştir.

Bu adada Buckfast arısını destekleyen birçok arıcılık organizasyonun FO ve F1 ana arıların tüm ülkeye yayılmasını örgütlediği anlatılmıştır. Buckfast hibridi nispeten çok genç olduğu için, geldiği alttürlerle olan akrabalığı hala çok güçlü bulunmaktadır. Buckfast, insan müdahalesi olmadan genetiğini koruyabilen bir ırk veya alttür değildir. Genç Buckfast ana arılarının tercih ettikleri erkek arılarla eşleşmesine izin verilen doğal çiftleşme yapılan bir arılıkta, yeni koloniler Buckfast özelliklerini çok hızlı bir şekilde kaybettiği anlatılmıştır.

Tercih edilen arı türü hangisi olursa olsun arının koloniyi çevreleyen çevreye yüksek oranda adapte olmasının çok önemli olduğu ifade edilmiştir. Hem fiziksel hem de davranışsal özelliklerin çevreye uyum sağlaması arının sağ kalmasını sağlayan en önemli

etken olduğu, küçük bir ülke olan Hollanda'da bile, arının uyması gereken farklı koşulların yer aldığı ifade edilmiştir.

İklim ve büyük nektar akışlarının yetersizliği nedeniyle Hollanda artık ticari arıcılık için, özellikle bal üretimi için uygun bulunmadığı, Hollanda'da sadece 30 ticari arıcı bulunduğu ifade edilmiştir. Bazı arıcıların, lezzeti ve takdir görmesi nedeni ile bal verimi hedeflediği diğerlerinin ise bal verimleri için meyve yetiştirme alanlarını tercih ettiği anlatılmıştır. Bal için arıcılık yanında para getiren bir alternatif tozlaşma olduğu, tozlaşma-arıcıları kolonilerini kendi bahçelerine ve/veya seralarına sahip olan çiftçilere kiraladığı ifade edilmiş tarım işletmelerinde saha ziyaretlerinde bu durum gözlenmiştir. Bitkilerin ve ağaçların ana çiçeklenme döneminde, arılar optimal tozlaşmayı sağlamak için birkaç hafta boyunca aynı yerde kaldığı, arazinin sahibi bu hizmet için arıcıya para verdiği ve arıcının bal üretiminin bonus bir kazanç olarak aldığı, anlaşılan süre sonunda arıların bir sonraki yere taşındığı anlaşılmıştır. Ancak artan sayıda hobi arıcılığının, arılıkları için iyi bir yere ihtiyaç duyan birkaç ticari arıcıyı tehdit unsuru oluşturduğu da ifade edilmiştir. Mülkün küçük bir bölümünü bir arılığa ücretsiz tozlaşma karşılığında kullanılmak için çiftçiler için iyi bir anlaşma yolu olduğu görülmüştür. Hollanda'da bildiğimiz ana arı ürünleri bal ve balmumu olduğu arı sütü propolis ve polen gibi diğer arı ürünlerinin bir ölçüde bulunabildiği ancak çoğunlukla yurtdışından getirildiği anlatılmıştır.

Hollanda'da son yıllarda hobi arıcılarının sayısı önemli ölçüde arttığı, bal arısı nüfusundaki dramatik düşüşün medyada yer alması nedeniyle, birçok kişi kendisini arılar için bir şeyler yapmak zorunda hissettiği, çoğu kişi arılara yardım etmek için arıcı olmayı hedeflediği ifade edilmiştir. Genç kuşak bal arısı hakkında çok sınırlı miktarda bilgi ile yettiğinden, arı çoğunlukla sadece bal ve arı sokmaları ile ilişkilendirildiği bu durumun hollandada süratle değiştiği Hollandalı insanlar için bal arılarıyla dost olmayı başarabildikleri çünkü Hollandalı arıcı birliği tarafından sağlanan temel arıcılık eğitiminin bu değişimi başlattığı ifade edilmiştir. Temel eğitim acemi arıcıya bal arılarının yaşamı ve davranışları ile ilgili teorik bir altyapı sağlamaktadır. Bunun yanında öğrenciler pratik derslere de katılmaktadırlar. Kısmen kontrollü bir durumda bal arısına ait yerleşmiş korkunun üstesinden gelmek, ancak çoğunlukla arı kolonisinin bir yıllık yaşam döngüsü hakkında fikir sahibi olmak için bu kursları tercih ettikleri görülmüştür. Hobi arıcıları, bir kovandan başlayarak gerçek bir arılık ile çalışmaya ve bal ya da arı merkezli arıcılığa kadar, kendi yollarıyla arıcılıklarını sürdürmektedirler. Tüm alınan bilgiler ışığında Hollanda'da ekolojik arıcılık yolunu seçen kişi sayısının sürekli arttığı anlaşılmıştır.

Ekolojik arıcılık eğitim programlarını sunanların giderek arttığı ve bazı düzenli arıcılık organizasyonları bile geleneksel eğitim programının yanında ekolojik eğitimi vermeye başladığı, bazı noktalarda, geleneksel arıcılık ile ekolojik arıcılığın çatıştığı ifade edilmiştir. Hollanda da ekolojik arıcılar geleneksel yolun tüm başarılarını ve bilimsel kanıtları yok sayan garip insanlar olarak değerlendirildiği de anlatılmış, Hollandalı ekolojik arıcıları bunu görmezden gelip ve diğerlerini yanlışını kanıtlamaya ihtiyaç duymadan yaptıklarını doğruları yapmaya devam ettikleri anlaşılmıştır. Bu arıcıların temel ilkelerinin bal arısının refahının önce gelmesi ve arı ürünleri eğer varsa hasat edilirken koloniye zarar verilmemesi, arıların her zaman kendi ballarını kış stoğu olarak kullanmaları ve her şeyin doğal düzende devam etmesi şeklinde olduğu anlatılmıştır.

Arı kolonileri mümkün olduğunca az kirli ve zengin bir ortama yerleştirildiği ve arıların bir yerden bir asla taşınmadığı ifade edilmiştir. Çok çeşitli arı kovanları olduğu anlatılmış fakat tipi ne olursa olsun, kovanın yapımı ve aynı zamanda kovan içerisinde kullanılan malzemeler için sadece doğal malzeme kullanılmasına ilişkin bir taahhüt vermek zorunda oldukları ifade edilmiştir.

Arı kolonisi tek bir varlık arı (Bien) olarak kabul edilirmiş, bu anlayışa sahip arıcının, kovanlar arasında arıların ve peteğin değiştirilmesi, ana arı verilmesi ve kuluçkanın değiştirilmesinden kaçınıldığı, Bien'in kendi istek ve ihtiyaçlarıyla ilgili bilgisi arıcı için bir kılavuz olduğu bu nedenle arıcı, bien'in kendi peteğini yaratmasına izin vermek zorunda olduğu, koloninin kendisi için ne kadar erkek arı gerektiğini, hangi göz büyüklüğünün işçiler için uygun olduğunu ve kovanda ne kadar arı boşluğu bulunduğunu kendisi belirlemiştir. Ekolojik arıcı, erkek arıların tüm koloninin algısı ve zekâsında önemli rolü olduğunu, ana arının bir güneş yarattığı olarak görülürken, erkek arı toprağa bağlı bir yaratık olarak görülürmüş. İşçi arılar güneşin ve yerin enerjisini birbirine bağladığı, koloninin doğal gelişimini sağlayarak koloninin üreme döneminde oğul vermesine izin verildiği, genç ana arı daima açık alanda çiftleşir ve asla arılara müdahale edilmediği tekrarlanarak anlatılmıştır. Sonuç olarak arılar her zaman kışı kendi ballarıyla geçirir ve ilkbaharda, kuluçka gelişimi, asla şekerli su ile besleme yapılmadığı da ifade edilmiştir

Kovanın mikro iklimine çok saygı gösterildiği ve bu nedenle kovan mümkün olduğunca az sayıda açıldığı, hatta kışın nerdeyse hiç açılmadığı ifade edilmiştir. Bazı yöntemlerle yılda sadece iki kez açılır, ancak bazı arıcıların kovanları bütün yıl boyunca kapalı tuttuğu bilgisi alınmıştır. Petek içeren üst çubuklar veya çerçeveler tercihen birbirleriyle değiştirilmemektedir. (kovanlar arasında ya da kovan içinde). Duman kullanımı minimum seviyede tutulmaktadır. Çünkü duman, kovanın iç iklimini ve feromon seviyelerini, koloniyi uzunca bir süre stres altında bırakacak derecede rahatsız ettiği ifade edilmektedir. (Bizde ise durum tam aksi) Birçok ekolojik arıcı herhangi bir koruma olmadan, arılarla ilişkilerine güvenerek ve yaptıkları manipülasyonlarının arılar tarafından sinirlendirici görülüp görülmediğini bilmek ister biçimde çalışmayı denemektedirler. Arada sırada bir arının sokması, arıcıya eylemlerinin saldırganlık olarak görülmesi yerine bien'i rahatsız ettiğine dair bir uyarı olarak görülmektedir.

Bir koloninin canlılığı, müdahalesiz bir strateji ile sağlanmaktadır. Arıların doğal savunma mekanizmalarını harekete geçirmek amacıyla, kovana kimyasala dayalı zararlı ve hastalık kontrolü uygulanmamaktadır. Geleneksel tedavi gören koloniler ekolojik arıcılığın geçerken arıcı aniden tüm tedaviyi durdurduğunda önemli kayıplar görülebilmektedir. Ancak bazı koloniler hayatta kalmakta ve her zamankinden daha güçlü çıkmaktadırlar. Varroa direncine, kolonilere, kovan içine zehir atmak yerine, akar ile çatışmalarına izin vererek ulaşılmaktadır. Varroa istilasına karşı bağışıklık gösteren koloni yoktur, ancak her koloni akarın varlığına uyum sağlamayı öğrenebilmektedir. Bir koloni savunma mekanizmalarını yerine getirdiğinde, Varroa akarı koloninin içinde yaşayabilmekte, ancak koloni yok olmamaktadır. Yetişkin arılar, enfekte larvaları tespit etmekte ve onları yok etmektedir. Aynı zamanda birbirlerine akarları bedenlerinden uzaklaştırmaları için yardımcı olmaktadır. Bu uyarlamalar varroa yumurta döngüsünü, konukçu ile parazit arasındaki dengenin eski haline dönmesine engel olacak şekilde bozmaktadır

Ekolojik arıcılığında doğal olarak yapılmış peteğe çok fazla değer atfedildiği, balmumu üretmenin koloni için çok pahalı bir emek olduğu 1 kilogram balmumu üretimi 8-10 kilo balın enerji eşdeğerine mal olduğu, bu nedenle petekler korunmalı ve bal süzülerek tüketilmelidir. Doğal peteklerin temel peteklerden yapılan peteklerden çok daha ince bir orta duvara sahip olduğu son yıllardaki araştırmaların bal arılarının petekden titreşim göndererek kovan içinde uzun mesafe iletişim kurmak için kullandıklarını ortaya koyduğunu, petek yapısı sinyallerin çok hassas bir şekilde aktarılmasına olanak tanır ve bir arının göndericinin petek üzerindeki yerini belirlemesine olanak tanıdığı, bu iletişimin yalnızca doğal petekte mümkün olduğunun ekolojik arıcılar tarafından sürekli dile getirilerek bu konularda taviz vermedikleri ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; Hollanda’da arıcılık ticari olarak yapılmamakta daha çok ekolojik dengenin gözetilmesi için yapılmaktadır. Arılara beslemek için şeker verilmemekte ve arıların kendi ürettiği balı ile beslemeleri sağlanmaktadır. Kışın ise kovanlar nerdeyse hiç açılmamaktadır. Maalesef ülkemizde arıcılık ticari nedenlerden dolayı doğal üretimden uzaklaşmış ve bu nedenle arılar popülasyon ve denge gözetilmeden kullanılmaya başlanmıştır. Aynı zamanda ülkemizde ve ilimizde arının ne kadar üretim yapacağı ve arazilerde ne oranda tozlaşma sağlayacağı gibi yöntem ve metotlarla belirlenmemiştir. Arıcılar birliği ve ziraat odalarının bu alanda eksik olduğu ve çalışma prensiplerinin bulunmadığı buna karşın Hollanda’da arıcılarının sayısının kovan sayısı ve koloni yönetimi, arazi planlamasının yanı sıra eğitim planlamaların da yapıldığı, okullarda arıcılık bilincinin geliştirilmesini amaçlayan uygulamalardan oluşan sistemli bir yapı kurulduğu gözlenmiştir. Bu nedenle Hollanda’da, şehirlerde, parklarda, hatta okul bahçelerinde kovan görmek son derece olağandır. Ülkedeki arı nüfusunu çoğaltmak için şehirlerde arıcılık teşvik edilmiş ve parklara, yol kenarlarına ballı çiçekler ve ağaçlar dikilmiş, çocuklar arıların sevdiği çiçek tohumlarını ekmişler ve arıcılık dersleri almaktadırlar. Yaşlı bir ülke nüfusuna sahip olmalarına karşın 60 yaş ve üstünün arıcılık eğitimi alarak yaşam sürelerini uzatmak için arıdan faydalanmayı planladıkları tespit edilmiştir. Ancak tüm bu girişimlere rağmen ülkede üretilen bal yok denecek kadar azdır. Dolayısıyla Anadolu’nun arı ve bal üretiminde avantajlı bir konumda olduğu ancak sistem ve dağılım konusunda hızlı bir revize yapılması gerektiği karşılaştırmalı olarak görülmüştür. Katılımcıların Sosyal Diyalog Platformu temsilcileri ve proje ekibi ile kursiyerlerden oluşması nedeni ile ilimizde katılımcılar gözünde bu sistemin yaygınlaşması için bir irade ortaya koyulabilecektir.

5.Gün Öğleden Sonra :_A Bee Healthy Saha Ziyareti (Rotterdam)

Bu ziyaret A Bee Healthy işletmesine gerçekleştirilmiştir. İşletmenin Temel arıcılık, ileri seviye arıcılık, arı sağlığı, polinasyon (tozlaşma) ana arı yetiştiriciliği kullarında eğitim veren ve apiterapide kullanılan ürünleri üreten ve uygulamalarını yapan, yurt içi ve yurt dışı kurumlar arası irtibatın sağlayan, eğitim ve diğer amaçlı turlar düzenleyen, istihdamın ve transferlerin yapılmasını organize etesi ve işletme yetilisi Mesut ve Ahmet Bayraktar kardeşlerin Tük olması arıcılıkta Hollanda'da ilklere imza atmaları katılımcıları oldukça mutlu etmiştir.

Bu işletmenin kurucuları Hollanda'da ilk ve tek türk asıllı arıcılık ve apiterapi öğretmeni, Hollanda arı ürünleri komisyonu yönetim üyesi, Hollanda Rotterdam şehri arı parkı yönetim kurulu başkanı, çocuk hayvan çiftliği yönetim kurulu üyesi (çocuk ve yetişkinlerin hayvanlar ve tabiat hususunda bilinçlenmesini hedefleyen bir kurum, aynı zamanda zihinsel ve bedensel engellilerin eğitilmesi ve hayata kazanılması hususunda faaliyet yapmaktadır.)_Hollanda delft şehri arıcılar birliği öğretmeni olarak görev yapmaktadırlar.

Bu işletmede ilkokul seviyesinden itibaren arı ve çevre bilinci oluşturulmaya çalışılmakta ana arı üretimi gerçekleştirilmekte ve resmi olarak apiterapi uygulaması yapılmaktadır. İşletmenin faaliyet alanlarında doğayı, flora ve fauna gibi arılar ve diğer böcekler dahil olmak üzere korumak, teşvik etmek veya iyileştirmek, doğa ve insan sağlığı için ürünler geliştirmek ve üretmek, arılar, apiterapi ve doğa hakkında bilginin derinleştirilmesi ve yayılmasına yardımcı yöntemler geliştirmek, özellikle arıların ve doğanın genel kalitesini iyileştirmek, konuyla ilgili envanter tesbiti, bilgi ve verilerin toplanması, arıcılığın teşvik edilmesi, polen ve nektar tüketen böcekler ve özellikle arılar için bitki örtüsünün korunması ve genişletilmesi için faaliyetlerin geliştirilmesi ve desteklenmesi, doğal yaşam alanının korunması ve genişletilmesiyle ilgili faaliyetler yer almaktadır.

Api center olarak Hollanda da ilk yer burasıdır. Bu işletmenin yoğun bir şekilde karpaltunel vs kanser hastası danışanların olduğu öğrenilmiştir. Mesut bey, Hollanda Arı Ürünleri Denetleme Komisyonu Başkanlığı görevini de yerine getirtmektedir. Hollanda daki arıcıların Bal rekolteleri Türkiye'den 3 kat fazladır. Hollanda bal üretimi ortalaması yıllık 25-30 kgdır. Bu işletme 45 kg ortalama verim almaktadır. Her sene döngü ile petekler %50 değiştirilmektedir. Petekler birkaç yılda değiştirilmezse gözler gömlek değiştirildiği için küçülüyor ve yeni doğumlar küçük arı olmaktadır. Bu da verimi azaltıyor. Burada karahindiba tohumu çıktığı zaman oğul alınıp suni oğul yapıp kirazlar açınca bal katı atılıyor. Ana arı vermiyorlar, kendi çıkıyor (ilkbahar oğulu). Oğula gidecek ana arı erkek arı yumurtluyor, onlar kesilerek Varroa mücadelesi de yapılmış olunuyor. Yılda 3 kere hasat yapılıyor. Turp otu, akasya, karahindiba ilk nektarları oluşturuyor burada. Belfast ve Karniyol arı ırkı kullanılıyor. Anadolu arısının burada bal verimi yok ama üremede kullanılıyor (üremeye yatkın olduğu için).Kovanların ilk 2 katı kuluçkalık, 3.katı bal katı olarak kullanılmaktadır. Sanatçılarla çalışıyorlar (sanatçıların çizimi ile şekilli petek kabartıyorlar). Cam kovan ve hasır kovan denemeleri yapıldığı ve oldukça başarılı oldukları gözlenmiştir.

Apiterapi işlemini klasik olarak arı ve arı ürünlerinin bazı hastalıkların tedavisinde kullanılması olarak tanımlıyorlar ve bal, polen, propolis, arı zehri ve arı sütü bu tedavide faydalanılan arı ürünleri kullanılmaktadır.Apiterapinin hangi durumlarda ve kimlere uygulanacağı konusunda verdikleri bilgi ise özellikle bağışıklık sistemini düzenleyici ve destekleyici olarak balın, yara ve yanık tedavisinde,arı zehrinin ise özellikle kas-iskelet sistemini etkileyen bazı nörolojik (MS, ALS, Parkinson Hastalığı vs) ve romatizmal rahatsızlıklarda (RA, Ankilozan Spondilit vs) görülen kas-eklem sorunlarında ve miyalji, fibromyalji, artralji, nevralsi gibi ağrılı durumlarda kullanıldığını ifade ediyorlar Bu ürünlere alerjisi olanların kullanmaması gerektiğini özellikle arı zehri alerjisi olanlarda hayati tehlike olabileceğini anlatıyorlar ve uyarılarda bulunuyorlar ve şu bilgileri defaten tekrar ediyorlar. Arı ürünleri bağışıklık sistemine destek amaçlı kullanılabilir, yara ve yanık tedavisinde bal içeren ürünler tedaviye destek amaçlı kullanılmaktadır. Apiterapide arı zehri uygulaması kas-eklem sorunlarının eşlik ettiği

Nevralji, Fibromiyalji, Romatoid Artrit, Ankilozan Spondilit, MS, ALS, Parkinson Hastalığı, Lyme hastalığı tedavisinde destek amaçlı kullanılmaktadır.

Katılımcılar tarafından bu uygulamanın ve bu işi yapacakların oldukça profesyonel olması ve ciddi bir eğitim gerektirdiği anlaşılmıştır. Bu uygulamaların ülkemizde yaygın olarak yapılmadığı ve mutlaka doktor gözetiminde yapılması gerektiği, Hollanda'da sağlık personellerinden bu eğitimi alanların bu tedavileri uygulayabildikleri anlaşılmıştır.

<https://youtu.be/JtiAa9FOq&A?feature=shared>

T.C. HOLLANDA BÜYÜKELÇİLİĞİNE NEZAKET ZİYARETİ:

Çorum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği Başkanı ve Vali Yardımcısı Sayın Tamer Orhan Başkanlığında Büyükelçiliğimize ziyarette bulunulmuştur. Sayın Büyükelçimiz Selçuk ÜNAL ve ekibine misafirperverlikleri için teşekkürü borç biliriz. Bizler ile Hollanda'da bulunduğumuz süreç içerisinde yakından ilgilenmişlerdir. Gerçekleştirilen ziyaret esnasında Sayın Büyükelçimizden bizzat ülkenin yaşam standartı, ekonomik durumu, eğitim ve öğretim hayatı, tarım ve turizm politikaları, ülkede çalışma koşulları konusunda bilgiler alınmıştır. Sonrasında ise Vali yardımcımız Tamer Orhan tarafından Çorum ilinin yatırım imkânları, şehrin genel itibari ile tarihi ve ekonomik durumu ve projemiz konusunda bilgiler verilerek proje kapsamında hollandada gerçekleştirilen ve gerçekleştirilecek çalışma ziyaretleri detayları ile anlatılmıştır. Ziyaret sonucunda Hollandada bulunan Büyükelçiliğimiz vasıtası ile daha fazla öğrencinin ülkeyi tanınmasına imkân sağlamak özellikle hitit kültürünü ülkede tanıtmak amaçlı eğitim koordinatörü Doç.Dr. Miyase KOYUNCU KAYA ile görüşmeler gerçekleştirilmiştir.

6. Gün Öğleden Önce_Nederlandse Bijenhoudersvereniging (Bijenhuis)– Hollanda Arıcılar Birliği Uygulama Alanı Saha Ziyareti (Zaans)

Bu ziyaret Natura 2000 Bölgesinde korunmuş alanda Hollanda Arıcılık Çatı Kurumu Başkanı Imkeris Guisveld adlı bal üreticisine ait uygulama alanına gerçekleştirilmiştir. Kurum başkanı korunmuş bölge, arıcı örgütleri, ticari arıcılık ve Marken adasında yapılan çalışmalar konusunda bilgiler vermiştir. Ayrıca arı ürünlerinden eşinin sabun ve bal mumu yaptığını ifade ederek ilk defa bir ziyaret sırasında Hollandalı bir kişiden hediye almak bizleri şaşırtmıştır. Arıcılar Birliği hakkında bilgi veren Imkeris Guisveld 8500'den fazla arıcının bağlı olduğu, 2006 yılında kurulan birliğin amaçlarını şu şekilde ifade etmiştir. Birlik arıcıların ve bal arılarının çıkarlarını korumak, bal arıları ve diğer polen yayan böcekler için koşulların iyileştirilmesi, arıcılara hizmet vermek ve yerel derneklere kolaylık sağlamak, arıcılık konusundaki bilginin sürdürülmesi ve geliştirilmesi ile hollandadaki sistem konusunda ve bilgi vermiştir. Özellikle korunmuş bölge ve bu bölgede yapılan uygulamalar hakkında bilgiler alınmıştır. Hollanda'nın bu korunmuş bölgesinde (deniz bağlantısı var) yabani hayvanlar da yaşamaktadır. Korunma bölgesi olduğu için Arıcılar Birliği tarafından burası özel olarak seçilmiştir. Burada eskiden 20 değirmen olduğu, kâğıt üretimi yapıldığı, bölgenin adının 'Zaans' olduğu ve Hollanda'nın geçmişten bu güne sanayi bölgesi olduğu anlaşılmıştır. Evlere su pompalayan sistemin de eskiden burası olduğu ekolojik dengenin korunması ve biyo çeşitlilik amaçlı arıcılık için teşvikler verildiği, ticari arıcılık için teşvik verilmediği ifade edilmiştir.

Bu uygulama alanında üreticinin 25 arı kolonisine sahip olduğu, (buradaki diğer arıcılara göre daha fazla) arıların cinsinin Carnica (karniyol arısı) olduğu, Marken Adası'na gidip kraliçe arı saflaştırması yapıldığı, Hollanda arıcılık çatı kurumun üç bin üyesinin ve temsilciliklerinin olduğu, bu Kurumların hükümet ile arıcılar arasında bağlantı kurduğu, Projelere Valiliklerden fon sağlandığı, bu fonları genelde üniversitelerin kullandığı anlaşılmıştır. Kurum başkanının Birliğin finansmanı ile eğitimlik yaptığı, Asya'dan gelen bir arı ırkından arılarını korumak için çalışmalar yapıldığı, kadın üreticilerin 6/10 oranında arttığı, Hollanda arazileri, böcek ilaçlarının ve ot öldüren ilaçların uzun süreli ve yoğun

kullanımından dolayı arılara sunacak fazla bir şeyi olmayan çok fazla sayıda doğal olmayan otlaklara, çayırlara sahip bu nedenle korunmuş bölgelerin önem arz etmekte olduğu ifade edilmiştir.

Hollanda arıcı birliği, Nederlandse Bijenhoudersvereniging (NBV), 17 bölgesel gruba bölünmüş ülke çapında bir koordinasyon organizasyonudur. NBV yerel / bölgesel bölümlerden oluşmaktadır. Toplamda 200'ün üzerinde NBV üyeleri 6.000'den fazla ülke çapında bir organizasyona ve aynı zamanda kendi bölgesel birimlerine de üyedir. Tüm bölgesel departmanlar, ana organizasyondan gelmektedir veya ana organizasyona katılmıştır. NBV'ye bağlı olmayan tahminen 3000 arıcı bulunmaktadır. Ekolojik arıcılar çalışma grubunun 14 bölge grubu vardır. Ekolojik arıcıları çoğunlukla dağıtık oldukları ve bu nedenle kuruma kayıtlı olmadıkları anlaşılmıştır.

1945 yılında bir şekilde organize olmuş 32.000 kadar arıcı sayısının 1967'de 7100 arıcı sayısına düştüğü ifade edilmiştir. 1984 yılına kadar sayıları kademeli olarak artmış, ancak bundan sonra günümüzde sahip oldukları 6.000 organize arıcı sayısına kadar yavaş yavaş düşmüştür. Yapılan görüşmelerde Hollanda'da sadece 15 profesyonel arıcı kaldığı ifade edilmiştir. Bunlar çoğunlukla "Tozlaşma-arıcıları"dır. Bu arıcılar, çiftçilerin uygun doğal tozlaşmayı elde etmeleri için tarlalarına kovan yerleştirmek üzere kiraladıkları arıcılardır. Bu meyve bahçeleri, seralarda ve tohum yetiştirme çiftliklerinde alışkanlıktır. Arıcılar sırasıyla organik veya biyodinamik belgelendirme için iki farklı organizasyondan bir sertifika alabilmektedirler. Organik belgelendirme ile arıcının, ürünlerinde "EKO kalite etiketi" kullanmasına izin verilmektedir.

2015'ten bu yana, Hollandalı arıcıların "Skal" adlı kuruluştan bir sertifika aldıkları, bu kurumun, hükümet tarafından organik sektörün tamamı için kalite kontrol ve belgelendirme kuruluşu olarak görevlendirildiği, Minimum bir yıllık geçiş döneminden sonra, arıcının kendi balını organik olarak satmasına izin verildiği, organik arıcılık için düzenlemelerin düzenlemeleri çok katı olduğu, diğer konuların yanı sıra, kovanların nektar arama alanlarına yerleştirilmesi ve kovanlar için doğal materyallerin kullanılması gerektiğini ifade edilmiştir. Düzenlemelerin çok detaylı ve tavizsiz takip edilmesi nedeniyle bu denli yoğun nüfuslu Hollanda'daki organik sertifikayı elde etmek neredeyse imkânsız olduğu anlaşılmıştır. "Skal", isimli kuruluşun aracılığı ile arıcılar ve hükümetin ekonomik ilişkiler departmanı arasındaki ayrıntılı görüşmelerden sonra, ilgili avrupa mevzuatına tam uyumla Hollanda için düzenlemeler yapılması ve uygulanabilir hale getirilmesinin sağlandığı anlaşılmıştır.

Tüm bu nedenlerle organik arıcılık çok sınırlı alanlarda yapıldığı, arıcının kovanını, nektar ve polen kaynaklarının 3 kilometrelik çapta, % 50'sinin organik mahsullerinden veya sadece mümkün olan en az çevresel etkiyle yönetilen doğal bitki örtüsünden kaynaklı olduğu bir yerde kurması gerekmektedir. Arıların yararlanacağı nektar alanının haritasını belirleme ve alanın uygunluğunu ispatlama zorunluluğu arıcıya ait olduğu, sadece arılığı çevreleyen uçuş alanı ile sınırlı olmayıp doğal materyallerin kullanımı, doğal yaşam davranışına saygı (örneğin, ana arının kanatlarının kesilmemesi) ve organik ürünlerle destekleyici beslenmeye kadar organik arıcılıktaki her kural Hollanda organik arıcılık uygulamalarında tavizsiz yerine getirilmekte ve çok sıkı denetlendiği anlaşılmıştır.

Hollanda gibi bir ülkede Buckfast arısı için iki çiftleştirme adası olduğu anlatılarak birinin Ameland diğ erinin ise Marken adası olduğu ifade edilmiştir. Marken adası seçkin kişilere açık olurken, Ameland'ın her arıcıya açık olduğu, Marken adasında her yıl ağır seleksiyon kriterlerine tabi tutularak seçilen 24 erkek kolonisi yerleştirildiği, adada etkin çiftleştirme olabilmesi için yeterince erkek olması şartı arandığı bu yüzden erkek koloni sayısının daima yüksek tutulduğu ve Marken adasına bir sezonda 1500- 1700'den fazla ruset (çiftleşecek ana ve mini kolonisinin bulunduğu mini kovan) kabul edilmediği ifade edilirken bu adada damızlık kraliçe yetiştirenlerin tercih edildiği ifade edilmiştir.

6. Gün Öğleden Sonra: Amsterdam ve Amesfort Şehir Gezisi

Öğleden sonra katılımcılar Amsterdam ve Amesfort şehir gezisi yapmıştır. Amsterdam dan sonra Amesforta geçilmiştir. Amersfoort'u yüksek yaşam kalitesi, ilerici şehir planlaması, mimarideki çeşitlilik, halkın ve yerel yönetimin şehrin karakterini ve mirasını koruması sebebi ile 2023 yılının Avrupa şehri seçildiği öğrenilmiştir. Akşam saat 20.00 da Amsterdam havalimanına geçilerek katılımcıların uçuş işlemleri gerçekleştirilmiştir. Dönüş uçuşunda da İstanbul üzerinden aktarmalı uçuşla ve Ankara'ya varılmıştır. Katılımcılar Ankara'da kendilerine yüklenici firma tarafından tahsis edilmiş minibüs ile Çorum'a dönüş sağlamıştır.

Yüzölçümü itibari ile küçük bir ülke olan Hollanda'da çalışma ziyareti oldukça yoğun bir şekilde tamamlanmasını müteakip katılımcıları kültür gezisi oldukça memnun etmiştir. Yorucu bir çalışma ziyareti sonrasında özellikle mimarisi ve şehir kimliği katılımcıları etkilemiştir.

HOLLANDA TEKNİK ÇALIŞMA ZİYARETİNİN PROJEYE SAĞLADIĞI KATKILAR

1.Çalışma ziyaretine projemiz kapsamında kurulan sosyal diyalog platformu temsilcileri proje ekibinden ve kursiyerlerden katılım sağlanmıştır. Gerçekleştirilen ziyaret esnasında özellikle kursiyerler ve daha önce yurtdışı deneyimi olmayanlar ciddi bir deneyim elde etmişlerdir.

2.Proje kapsamında arıcılık çatı kurumu başkanı ve A Bee Healthy şirket yetkilileri Mesut Bayraktar ile ciddi bir işbirliği kurulmuş ve yeni bir proje başlangıcı için çalışmalar başlatılmıştır. Bu konuda özellikle apiterapi uygulamalarının ülkemizde henüz uygulanmıyor olması (sadece İstanbul medipol hastanesinde) bu konuda yapılacak işbirliği sayesinde bu tedavinin ülkemizde yaygınlaştırılması ve politika oluşturulması konusunda projesi hazırlığına başlanmıştır. Bu çalışma projenin en önemli çıktılarından biri haline gelebilecek niteliktedir. Aynı zamanda Bulgaristan Sofia Arıcılar Birliği ile görüşmeler yapılarak, Düzce Arıcılık Meslek Yüksekokulu ve Ordu Arıcılık Araştırma Enstitülerine bizzat yapılan teknik geziler neticesinde bu çalışmalara ilgili kurumlarda dâhil edilmiştir.

3.Hollanda Büyükelçiliği Eğitim Müşaviri Doç Dr. Miyase Koyuncu Kaya ile görüşmelerimiz özellikle eğitim koordinatörümüzün İl kültür ve Turizm Müdürü olması hasebi ile devam etmekte ve Hititleri tanıtıcı ilimizi tanıtıcı etkinlikler konusunda fikir alışverişleri devam etmektedir.

4.İlimizde ciddi anlamda prasa, marul üretimi ve seracılık aynı zamanda organik sertifikaya sahip çilek üretimi gerçekleştirilmektedir. İlimizde yoğun şekilde mevsimlik işçiler çalışmaktadır. Ülkemizde mevsimlik işçilerin çalışma koşulları ve özellikle yaşam alanları hiçbir şekilde insana yakışmayan bir durum arz etmektedir. Hollandadaki çalışma koşulları ve çalışanların ailelerine ve çocuklarına sunulan eğitim ve konaklama imkânları, ayrıca üretim ve pazarlama uygulamaları da ilimizdeki uygulamalar ile mukayese edilebilme imkânı olmuştur. Bu konuda sosyal diyalog platformu ilimize özgü bir model oluşturmayı planlamıştır.

5.Arıcılar Birliği ve Ziraat Odası katılımcıları tarafından arıcılığın geliştirilmesi ve ürünlerin ekolojik olarak üretilmesine ve arıcıların üretim planlanmasına yönelik bir plan geliştirilmesi kanaati geliştirilerek işbirliği içerisinde çalışmalar başlatılmıştır.

6.Kursiyerler kendileri için büyük bir kazanım olduğunu ifade ederken doğal yaşamın ve ekolojinin korunması noktasında gençler arasında örgütlenme sağlanması yönünde bir sivil inisiyatif oluşturma başlatmışlardır.

7.Halk Eğitimde teorik eğitim veren katılımcılar arıcılığın bilimsel olarak anlatıldığını görerek uygulayarak arıcılığın etkin olarak yapılabileceğini ve her şeyden önce ülkemizde bozulmuş ve yıpranmış ticari sebeplere dayalı üretim yanlışlığının giderilmesinde hemfikir olmuş ve yetişkin eğitiminde yeni bir modelin tamda projemizde uygulanan uygulamalı arıcılık eğitim modelinin geliştirilmesi gerektiği kanaatine varmıştır.

8.Tarımsal teknoloji kullanımı Hollanda da üst seviyede olduğu gözlenmiş olmasına karşın ülkemizde bu durumun Hollanda'ya yakın olduğu tarımda genç istihdamı sorununun Hollanda da olduğu ve bizim ülkemizdeki gençlerle kıyaslandığında tarımın geleceği için en büyük umudun yine bizim gençlerimizde olduğu gerçeği yadsınamaz olarak karşımıza çıkmıştır.

9.Yenilenebilir enerji kaynaklarının arıcılığın her arazide tozlaşmayı sağlamaya yönelik etkileri tüm katılımcılarımız gibi İl Özel idaresi, Tarım ve Orman İl müdürlüğü, Ziraat Odası ve Arıcılar Birliği temsilcileri tarafından yaygınlaştırılmasını sağlamak amacıyla çiftçi toplantıları organize edilmesi ve görülen sistemin çiftçilere anlatılması planlanmıştır.

SONUÇ ve DEĞERLENDİRMELER

Hollanda'daki tarımsal işletmelerin ve arıcılık işletmelerinin, işletme sahiplerinin bilgilerinden ve tecrübelerinden birebir yerinde yararlanılmış ve işletme sahipleri ve yetkililiklerinden bilgiler alınmıştır. Ziyaret edilen işletmeler oldukça büyük ve ziyarete açık olmayan alanlardan oluşmasına karşın tarımsal ürünlere çeşitli virüslerin bulaş ihtimaline karşı oldukça detaylı olarak incelenmiş, üretimden pazarlama süreçleri ve çalışma koşullarına kadar her konuda bilgiler alınmıştır. Her ziyaret edilen işletme yetkilisi ve temsilcilerine projemiz ziyaret amacımız konusunda detaylı bilgiler verilerek proje görünürlüğü için hazırlanan materyaller hediye edilmiştir. Ziyaret edilen işletme yetkilileri katılımcılara geniş zaman ayırmış karşılıklı görüşmeler ile bilgi alışverişinde bulunulmuştur. Gerçekleştirilen ziyaretler esnasında ziyaret edilen işletmelerde de görüldüğü üzere Hollanda'da oldukça fazla Türk varlığı dikkatimizi çekmiştir. İşletme sahiplerinin ifadelerine göre de tarım sektöründe yatırımların çoğunun Türkiye'de olduğu, Hollanda'da ARGE faaliyetlerine ve pazarlama noktasında oldukça aktif çalışma sergiledikleri olmuştur. Hollanda'da ekonomik sistemin ailede en az iki kişinin çalışmasını yönelik olarak kurulduğu bu yüzden yoğun ve disiplinli çalışmaları gözlenmiştir. Tüm katılımcılar için disiplinli çalışma metodu takdir toplamış ve örnek teşkil etmiştir.

Tarımda makineleşme ve tarımsal teknoloji kullanımı konusu ülkemizle mukayese imkânı olmuş, yapılan mukayesede ülkemizde de aynı düzeyde teknoloji kullanıldığı ancak bizden daha sistematik çalışıyor oldukları tesbit edilmiştir.

Arıcılık mesleğinin temeli koloni yönetimine dayanır. Hollanda da koloni yönetiminde devrim yaratabileceğini düşüncüğümüz bir uygulama üzerinde çalışmaları öğrenilmiştir Bu uygulama da teknolojiyi kullanmak suretiyle kovan içersisineki değişim ve gelişmeleri (Kovan içerisindeki nem ve sıcaklık değişimlerini, ana arı ve koloni arasındaki iletişimin durumunu) takip ve kayıt yapabilen cihazlar yardımıyla kolonideki değişimlere gööre önceden müdahale imkânına sahip olunabilecektir. Benzeri bir yerli uygulama ülkemizde geliştirilebilir. Hollanda da arıcılığın daha teknolojik ve bilimsel metotlar ile ve çevreye uyumlu olarak yapılıyor olması mevsim itibarıyla daha uygun olan ülkemizde bu uygulamaların daha üst kalitede yapılabileceği konusunda kesin kanaat oluşmuştur.

Apiterapi konusunda Api center olarak Hollanda'da tedavi uygulama merkezleri ve eğitim merkezlerinin ve birçok ülkeden özellikle kanser hastaların bu nedenle tercih etmeleri sağlık turizmine önemli açılımlar sağlamıştır. Sağlık turizmi konusunda da başarılı olma hızla ilerleyen ülkemizin bu alana Apiturizm ile bir başlık atması için her türlü potansiyelin olduğu anlaşılmıştır.

Arıcılığın ekosistemi korumak ve biyoçeşitliliği artırmak için kullanılmasına yönelik politika ve teşvikler devlet tarafından üniversitelere sağlamakta ve bu yönde fonlar kullanılmakta olduğu anlaşılmıştır. Bizlerde ilimizde projemiz kapsamında kurulan sosyal diyalog platformu aracılığı ile İl Özel İdaresi, Arı Yetiştiricileri Birliği, Bal Üreticileri Birliği, Ziraat Odası ve Hitit Üniversitemiz işbirliği ile bu yöntemi geliştirip ilimizde projemiz faaliyetleri arasında yer alan **“Arıcılık Rehberlik ve Danışma Merkezi”** aracılığı ile uygulamaya konulabilir.

Bazı dönemlerde liseli öğrencilerin tarımsal işletmelerde staj yapıp meslek öğrenmesi ülkemizde de hayata geçirilebilir. Hollanda da üretim de daha özenli olmaları nedeniyle kadın çalışanlar tercih edilmiş ve fakat tüm sosyal hakları korunmuş durumda. Maalesef bizim ülkemizde aile işletmelerinde kadınlar çalışmakta ücret almamakta ya da birçoğunun sosyal güvencesi bulunmamaktadır. Aile ferdi olmaları nedeni ile bu haklarının farkında değiller ya da ek maliyet gibi görünmektedir. Bu konuda bilinçlendirme çalışmaları projemiz de katılımcı olan Arı Yetiştiricileri Birliği, Bal Üreticileri Birliği, Ziraat Odası ve proje ortağı Hitit Güneşi Kadın Girişimi Üretim ve Kalkınma Kooperatifi işbirliği ile bilinçlendirme çalışmaları yapılması konusunda mutabakata varılmıştır.

Ülkemizde Halk Eğitimler vasıtası ile düzenlenen teorik arıcılık eğitimleri yetersiz kalmakta ve arıcılık bu kurslarla öğrenilememektedir. Hollanda teknik çalışma ziyaretinde

görülmüştürki Hollanda da bilimsel yöntem ve teorik uygulamalar yanı sıra birebir kurslarda uygulamalar yaptırılmakta ve gerçekten arıcılık öğretilmektedir. Bu nedenle Halk Eğitim merkezlerinde düzenlenen arıcılık eğitimleri yoğun uygulamalı eğitimlerle etkin bir şekilde yüründürülmelidir. Projemiz kapsamında uygulanmaya çalışılan eğitim metodunun tüm çalışmaların gelecek dönemlerde ses getireceği ve uygulanabilir bir sürdürülebilirliğe sahip olacağı muhakkaktır.

Arıcılığın hem ticari, hem hobi, hemde tarımsal verimi artırma amacıyla yapılmasının özendirilmesi ve yapılma amacına uygun olarak etkin yöntemler tercih ederek yapılması yönünde her türlü proje ve etkinlik yapılması gerektiği konusunda mutabakata varılmıştır.

Arıcılığın ekosisteme ve biyoçeşitliliğe sağladığı katkılar nedeniyle çok önem verildiği doğa ve çevreyi korumaya özen gösterdikleri görülmüştür. Okullarda çocuklara arıcılık ve ekosistemin korunmasına yönelik bilinçlendirme çalışmaları mevcut pilot olarak ilimizde projemiz kapsamında benzer çalışmalar yapılmıştır. İl Milli Eğitim Müdürlüğü, Arı Yetiştiricileri ve Bal Üreticileri Biliği, Tarım ve Orman İl Müdürlüğü ve Ziraat Odası işbirliği ile tekrarlanabilecek yapıdadır. Proje kapsamında ilimizde bir altyapı oluşturulmuştur. Proje Ortağı Hitit Güneşi Kadın Girişimi Üretim ve Kalkınma Kooperatifi Koordinasyonunda aynı çalışmalar devam ettirilebilecektir.

Sonuç olarak ülkemizde arıcılığın mesleğinin gerektirdiği ilkelere uyulmadan gelişmiş güzel yapıldığı, kovan ve çerçeve ölçülerinde bile bir standart olmadığı, hobi olarak arıcılık yapanların bile ticari amaç güttüğü ve daha net görülmüştür. Halkeğitimlerde yetersiz düzeyde eğitimler verildiği bu mesleğin disipline edilmesi konusunda yapılan kâğıt üzerinde kaldığı ve ülkemizde ekosistemin korunmasına yönelik acil bir eylem planı geliştirilmesi hazırlanması gerektiği tartışmasız ortaya çıkmıştır.

Bu rapor Hollanda teknik ziyaretine katılan her bir katılımcının görüşleride alınarak anonim bir rapor olarak hazırlanmıştır.

Bu rapor Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti'nin maddi desteği ile hazırlanmıştır. İçerik tamamıyla orum Valiliği Merkez Köylere Hizmet Götürme Birliği sorumluluğu altındadır ve Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyetinin görüşlerini yansıtılmak zorunda değildir.

This report has been produced with the financial assistance of the European Union and the Republic of Turkey. Its contents are the sole responsibility of orum Governorship Central Villages Service Provision Union and do not necessarily reflect the views of the European Union and the Republic of Turkey.

@keepbeesalivetr

www.keepbeesalive.net

Szleşme No : TREESP1.2NEETPRO/P-03/147
Proje adı : “Arıları Yaşat, Geleceğini Kazan”
“Keep Bees Alive, Earn Your Future”

Adres : orum Valiliği Ek-1 Binası Zemin Kat
Web : https://www.keepbeesalive.net
E posta : keepbeesalive@gmail.com